

# GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA  
Official Organ  
Published Monthly  
910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.  
Tel.: GLENmore 2-2923

NO. 7.

LIEPA - JULY, 1964

VOL. - METAI 47-JI

## LAKŪNŲ DARIAUS IR GIRĖNO TESTAMENTAS JAUNIMUI

Liepos 17 d. sukanka lygiai 31 metai, kai du Amerikos lietuviai, Stepas Darius ir Stasys Girėnas, sėkmingai nugalėję Atlantą, žuvo Vokietijoje prie Soldino.

Stepas Darius (Darašius) buvo gimęs 1896 m. Tauragės apskrityje, į JAV atvyko 1907 m. Gyvendamas JAV tarnavo kariuomenėje, reikiškes visuomenės veikloje. 1920 buvo grįžęs į Lietuvą įstojo į Lietuvos kariuomenę, nuo 1923 m. buvo karo lakūnas, savanoriu dalyvaudavo Klaipėdos kr. išlaisvinime, dirbo sporto srityje, lankė ir Lietuvos universiteto human, fakultetą. Nuo 1928 m. — vėl JAV, ten suorganizavo lietuvių aeroklubą Vytis ir susipažino su Stasiu Girėnu (Girskiu), su kuriuo 1933 m. vasarą įvykdė istorinį skridimą į Lietuvą.

St. Girėnas buvo gimęs 1896 m. Raseinių apskr., į JAV buvo išvykęs 1910 m., kur dirbo "Naujiečių" spaustuviėje. Kaip ir Darius, Girėnas stojo į JAV kariuomenę, 1924 m. baigė lakūnų mokyklą ir 1928 susitiko su Stepu Darium. Abu 1932 m. sumanė skristi per Atlantą į Lietuvą. Visuomenės parama jie įsigijo šešiavienį lėktuvą — jį pavadino "Lituanica". 1933 m. liepos 15 d. "Lituanica" išskrido iš New Yorko ir naktį 17 d. nukrito miške ties Soldinu Vokietijoje. Abu lakūnai didvyriškai žuvo, nusiriki 6411 km (3,984 mylios) per 37 val. 11 min., atlikę ilgesnį ir tikslesnį žygį negu ano me-

to kitų tautų lakūnai, vykdė bandomuosius skridimus per Atlantą. Abu didvyriai liepos 19 d. iškilmingai, dalyvaujant Lietuvos vyriausybei, apie 80 organizacijų ir apie 60,000 žmonių, buvo palaidoti Kaune. Kapinėse pastatytas mauzolėjus, o Soldino miške lietuviškas kryžius ir paminklas. Lėktuvo likučiai padėti Vytauto D. Muziejui. Lakūnų vardą įamžino lietuvių rašytojai, dailininkai, skulptoriai. 1934 m. Lietuvoje buvo apie 300 Dariaus-Girėno gatvių, 24 aikštės, 18 tiltų, o liepos 17-ji buvo virtusi Dariaus-Girėno diena.

Abu lakūnai 1933 ne tik išgarsino lietuvių ir Lietuvos vardą. Savo testamentu žodžiais jie liudijo buvę dideli idealistai (panašiai kaip ir savanoriai ar prieš bolševikus kovoję partizanai). Šie lietuvių tautos didvyriai yra ypatingai gražus pavyzdys mūsų jaunimui — jie įrodė tėvynės meilę ir ryžtą, kai reikalinga atlikti didieji darbai. Lietuvoje pavergėjui nebuvo reikalingos nė Dariaus ir Girėno vardais pavadintos gatvės, aikštės ar mokyklos, nes tie vardai juk primena meilę ir pasiryžimą dirbti, aukotis ir mirti ne dėl svetimosios, bet dėl savosios tėvynės.

Toji dvasia dvelkia ir iš didvyrių palikto testamentu. Jis mus moko: "Lituanikos laimėjimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvepia juos naujiems žygiams..."

Elta

## IŠ VLIKO BŪSTINĖS

Š. m. birželio 25 d., J. Audėnas, Vliko vicepirmininkas, einas pirminko pareigas, Lietuvos atstovo Washingtono p. J. Kajecko lydimas, lankėsi Valstybės Departamente. Daugiau kaip valandą J. Audėnas ir J. Kajeckas kalbėjosi su p. Fisherman, Pabaltijo skyriaus vedėju ir p. H. Vedeler, Rytų Europos skyriaus viršininku. Pasikalbėjime buvo paliesti bendri bėgamojo mėto Lietuvos liečių klausimai, Lietuvos egzistencinės organizacijos ir konsularinės sutartys tarp JAV ir Sovietų Sąjungos. Abiem pareigūnams buvo įteikta Vliko išleista J. Audėno redaguota, knyga — Twenty Years struggle for Freedom of Lithuania ir trumpa promemoria Lithuania Today.

VLIKO anglų kalba leidžiamasis biuletėnis Elta birželio mėn. numeris jau plačiai pasiekė skaitytojus. Senatorius Th. J. Dodd, birželio 16 d. kalbėdamas kongrese apie pabaltijo valstybes, daug medžiagos savo kalbai panaudojo iš paskutiniojo ELTOS biuletėnio. Biuletėnio turinyje yra J. Audėno atsakymai į biuletėnio redaktoriaus paklausimus, kaip 1940 m. Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą? (J. Audėnas tuomet buvo Lietuvos vyriausybės nariu). Toliau įdėta Lietuvos diplomatijos šefo p. Lozoraičio nota Danijos vyriausybei dėl susitarimo su Sovietų Sąjungos vyriausybe skoloms tarp Lietuvos ir Danijos sureguliuoti. Senatorius Barry Goldwater rezoliucija, kurią jis įteikė kongresui, kad jis priimtų nutarimą Pabaltijo valstybių bylą kelti Jungtinėse Tautose. Toliau se-

ka svetimos spaudos atsiliepiamai apie Lietuvą ir daug informacinės medžiagos iš okupuotos Lietuvos.

Birželio 26-28 d.d. J. Audėnas atvydė į Amerikos Lietuvos kongreso darbus, pasveikino kongresą Vliko vardu ir su p. Audėniene buvo garbės svečiai kongreso dalyvių vakarieneje.

ELTA

### Lankėsi pas Lietuvos atstovą

Birželio 29 d. Tėvas Walter Ciszek, S. J., kuris pereinamais metais, po 24 metų kalnimo Sovietų Sąjungoje, buvo repatrizuotas į JAV, lankėsi pas Lietuvos Atstovą, Tėvas Walter Ciszek, S. J., yra kilęs iš to paties Shenandoah, Pa., miesto, kaip ir p. J. Kajeckas ir ten lankė tą pačią pradžios mokyklą. Netrukus pasirodys Tėvo W. Ciszek, S. J., knyga apie jo buvojimą Sov. Sąjungoje. LPWZ

### NORTHAMPTON, MASS.

Birželio 19-tą privataus lėktuvo nelaimėje sunkokai sužeistas veilonio prezidento brolis senatorius Edward M. Kennedy. Daktarai užtikrina, kad sen. Kennedy pasveiks. Toj pačioj nelaimėj žuvo lėktuvo vairuotojas Edwin T. Zimny ir Kennedy bendradarbis Edward Moss; sužeisti senatorius Birch Bayh (D-Ind) ir Mrs. Bayh.

### SAN FRANCISCO, CALIF.

Liepos 13-tą prasidės nacionalinė respublikonų partijos konvencija, kuri priims platformą ir parinks kandidatus į JAV-bių prezidento ir viceprezidento vietas.

## TREČIASIS NAUJŲ NARIŲ VAJAUS TARPSNIS

Prasidėjo liepos 1 d., užsibaigs š. m. lapkričio 22 d.

Direktorių Taryba paskelbė trečiąjį 1964 m. generalinio naujų narių vajuos tarpsnį (fazę), kuris prasidėjo liepos 1 d. ir užsibaigs Susivienijimo 78-se metinėse — 1964 lapkričio mėnesio 22 d.

Pažymėtina, kad šiame vajuje šalia reguliarių komisų ir ekstra 5,00 dol. bonų už išrašymą narių bus duodama specialioji dovana, būtent, **SUSIVIENIJIMO ISTORIJA**. Kiekvienas kuopos viršininkas, organizatorius arba eilinis narys prirašęs naują narį gaus aukščiau minėtą atlyginimą, o laimėtą Susivienijimo Istorijos knygą galės pasilaikyti sau arba dovanoti išrašytam naujam nariui.

Taigi, atlyginimas yra labai patrauklus ir kiekvienas turi galimybės jį laimėti.

### Dėmesys jaunamėčiams

Šiame vajuje šalia kuopų veikėjų turėtų nuosirdžiai padirbėti šeimų globėjai — tėvai ir motinos. Vaikams ir jaunamėčiams apdrauda yra reikalinga kaip ir suaugusiems. Už jaunesnio amžiaus narius mokamos ir mažesnės duoklės.

Į jaunamėčių klases priimami nariai nuo gimimo dienos iki 16-kos metų amžiaus. Išrašymui jaunamėčių tėvai arba globėjai turi išpildyti atitinkamą aplikaciją ir pasiimti atsakomybę mokėti atitinkamas duokles. Aplikantams nereikalingas sveikatos patikrinimas, jeigu jie apdraudžiami ne didesnei sumai, kaip iki 2,000 dol.

Kada jaunamėčių skyriaus narys pasiekia 16-kos metų amžių jis yra perkeltas į pilnamečių skyrių; tokio nario mokesčiai pasilieka tie patys ir toks narys jau įgyja visas pilnamečio nario teises ir privilegijas. Toks narys kuopos narių susirinkimuose ir reikalų svarstymuose turi sprendžiamą balsą, turi teisę būti renkamu atstovu į organizacijos nacionalinius seimus ir turi teisę gauti oficialų organą "Garsą".

Teisingai yra sakoma, kad sunkiausia yra išpildyti pirmą aplikaciją. Tą atlikus tolimesnis aplikacijų išpildymas darosi vis lengvesnis ir lengvesnis. Suprantama, kad surasti naujus kandidatus, juos priimti ir išrašyti reikia nemažai pasiryžimo, pastangų ir darbo. Į centro įstaigą ir vyriausio daktaro kvotėje adresu plaunkiančios aplikacijos aiškiai parodo, kad dau-

gely kuopų pasiūventusių veikėjų yra ir kad jie tikrai atlieka garbingą darbą savo organizacijos ir savo kuopų naudai.

### Išrašymo tvarka

Mūsų organizacijos konstitucija ir įstatai nustato, kad nariai gali išrašyti vyrai ir moterys esantys geroje sveikatoje, gero moralinio charakterio, gyvenantys JAV-bių arba Kanados teritorijose ir praktikuojantys katalikais.

Į pilnamečių klases gali išrašyti asmenys nuo 16-kos iki 65 metų amžiaus, prisilaikant arčiausio gimtadienio. Išrašymui vartojamos dviejų rūšių aplikacijos — medikalinė ir nemedikalinė. Medikalinė aplikacija vartojama, kai aplikantas nori apsidrausti nuo 2,000 dol. ir daugiau ir jeigu toks aplikantas jau yra pasiekęs 46 metus amžiaus. Už medikalinę sveikatos patikrinimą Susivienijimo centras duoda iki 4,00 dol. kredito. Nemedikalinė aplikacija gali vartoti tie aplikantai, kurie nori apsidrausti iki 2,000 dol. ir neperžengę 46 metų amžiaus. Užpildytą aplikaciją reikia siųsti centro įstaigai arba tiesiog daktarui kvotėjui. Daktarui kvotėjui aplikaciją užtvirtinus, centro įstaiga išduoda narystės sertifikatą ir narys laikomas apsidraudžiusiu pilnoje sumoje, nurodytoje sertifikate, daleidžiant, kad yra sumokėtos pirmosios duoklės ir gautos centro įstaigoje.

### TEISĖS IR PRIVILEGIJOS

Išbuvus nariu nemažiau dviejų metų ir sumokėjus priklausomas duokles, narys turi teisių prie trijų pasirinkimų, būtent, jis gali pasirinkti gryną vertę (Cash Value), apmokėtą apdraudą (Paid-Up Insurance) ir pratęsto termino apdraudą (Extended Term Insurance). Tokius pasirinkimus patartina daryti tiktais atvejais, kada narys neturi kitos išeities — jį užgulus sunkiai ekonominei padėčiai, nedarbingumui ar kitom rimtom nelaimėm. Apdraudus protekcija reikalinga kiekvienam, ypatingai jį reikalinga kiekvieno nario šeimai. Nei vienas šeimos globėjas neturėtų teisės sakyti, kad jis rūpinasi savo šeima, jeigu jis nepatikrintų savo žmonai ir vaikams jokios protekcijos ištikus į mirties nelaimė.

Įžengdami į trečiąjį vajuos

tarpsnį pasiryžkime visomis jėgomis padirbėti jo pasisekimui. Pageidautina, kad šiame vajuje aktyviai pasireikštų ir tos kuopos, kurios pirmesniuose tarpsniuose silpnai pasirodė, arba visai savo veikla nepasireiškė.

Vajaus sekmingumas remiasi ne vienos kurios kuopos ar vieno kurio, kad ir darbščiausio, organizatoriaus veikla, bet daugumos kuopų. Juk ir priežodį turime, kad "kur du stos — visados daugiau padarys". O kai į darbą stos dešimtys ir šimtai darbščiųjų narių, Susivienijimas tikrai sparsčiai augs ir tvirtės.

Norintys išrašyti — kreipkitės į jūsų kolonijoj gyvuojančios kuopos sekretorių, o jei kuopos nėra — kreipkitės tiesiog į Susiv. Centro įstaigą (Lithuanian R.C. Alliance of America, P.O. Box 32, Wilkes Barre, Pa.), kuri aprūpins reikalingom blankom ir informacijom.

Į darbą vertėtų stoti be atdeliojimų, nes anksčiau pradėję daugiau naujų narių išrašysite ir daugiau uždirbsite.

### VATIKANO MIESTAS.

Birželio 21-mą Popiežius Povilas VI šis minėjo vienu metų popiežiaus sukaktį. Iškilmingas Mišias jįš dedikavo piligrimams atvykusiems iš Milano. Prieš išrinkimą popiežium jis, kaip kardinolas Giovanni Montini, buvo Milano arkivyskupu

### WASHINGTON, D.C.

Birželio 19-tą, po 15 savaičių karštų kalbų ir ginčų, JAV senatas priėmė civilių teisių bilijū. Už priėmimą balsavo 73 senatoriai — 46 demokratai ir 27 respublikonai; prieš balsavo 27 — 21 demokratai ir 6 respublikonai.

### NIIGATA, JAPONIJA.

Birželio 17-tą paskelbta, kad dėl žemės drejbėjimo žuvo 22 gyventojai, virš 200 sužeistų. Materialiniai nuostoliai apskaičiuojami milijonais. Daugiausia nukentėjo Niigata miestas.

### NEW YORK Sekmdienį,

birželio 14, Pasaulinėje parodoje New Jersey valstybės paviljone įvyko New Jersey lietuvių Diena su įvairia patriotine ir menine programa.

### FREEMONT, ILL.

Birželio 17-tą Illinois Central prekiniam traukiniui kryžkelėj suvažinėjus automobilį žuvo 6 asmenys.

## PASKUTINIEJI NAUJŲ NARIŲ VAJAUS ANTROJO TARPSNIO (FAZĖS) DAVINIAI

Trečiąjį vajuos tarpsnį padarykime dar sekmingesniu

Siomis dienomis centro įstaiga įregistravo šiuos naujus narius:

- 1 kp., Kingston, Pa. — Michael Baranosky; išrašė Albertas Kalinauskas.
- 1 kp., Kingston, Pa. — Joan Anna Baranosky (Juv.); išrašė Albertas Kalinauskas.
- 30 kp., Scranton, Pa. — David Donarovich (Juv.); išrašė Leocadia Donarovich.
- 30 kp., Scranton, Pa. — Mary Elizabeth Donarovich (Juv.); išrašė Leocadia Donarovich.
- 30 kp., Scranton, Pa. — kun. Juozas J. Akulionis; išrašė Leocadia Donarovich.
- 30 kp., Scranton, Pa. — Catherine A. Klimaitis; išrašė Leocadia Donarovich.
- 42 kuopa, Los Angeles, Calif. — Anna Oflowich (Juv.); išrašė Bernice Skirius.
- 153 kp., Lee Park — Wilkes Barre, Pa. — Sharon Ann Zujuas (Juv.); išrašė Matas Zujuas.
- 153 kp., Lee Park - Wilkes Barre, Pa. — Maureen Zujuas (Juv.); išrašė Matas Zujuas.
- 160 kp., Chicago, Ill. — Bronė Bičiūnas; išrašė Vladas Šimaitis.
- 11 kp., Waterbury, Conn. — Anna Bernėtsky; išrašė Jonas J. Burneckas.
- 28 kp., Luzerne, Pa. — Bernard A. Machinist; išrašė Tillie Mashinist.
- 33 kp., Chicago, Ill. — Timothy Jucius (Juv.); išrašė Kazimieras D. Rubinas.
- 33 kp., Chicago, Ill. — Bronius Andriukaitis; išrašė K. D. Rubinas.
- 46 kp., Sugar Notch, Pa. — Salamon G. Bekampis; išrašė Sal Bekampis.
- 155 kp., Scranton, Pa. — Peter Joseph Madus; išrašė Petras Talkevičius.
- 158 kp., Pittsburgh, Pa. — Mildred K. Chinik; išrašė Vito A. Yucius.
- 158 kp., Pittsburgh, Pa. — Paul John Yucius; išrašė Vito A. Yucius.
- 158 kp., Pittsburgh, Pa. — Douglas Paul Krapas (Juv.); išrašė Vito A. Yucius.
- 158 kp., Pittsburgh, Pa. — Lorraine Yucius; išrašė Vito A. Yucius.
- 158 kp., Pittsburgh, Pa. — kun. Walter Karaveckas; išrašė Vito A. Yucius.
- 158 kp., Pittsburgh, Pa. — Eleanor J. Aleliūnas; išrašė Vito A. Yucius.
- 158 kp., Pittsburgh, Pa. — James Naujalis (Juv.); išrašė Vyto A. Yucius.
- 158 kp., Pittsburgh, Pa. — Thomas Naujalis (Juv.); išrašė Vyto A. Yucius.
- 42 kp. Los Angeles, Calif. — Daniel George Zichwick (Juv.); išrašė Anelė Slenis.
- 11 kp. Waterbury, Conn. — Veronica Rita Veturis (Juv.); išrašė Mrs. Elizabeth Veturis.
- 3 kp., Elizabeth, N.J. — Veronika Krako; išrašė Juozas Matuza.
- 171 kp., Detroit, Mich. — Aldona Helen Stanievič; išrašė Mrs. Petronelė Medonis.

veidas, bet jis išsyk padarė didelį šuolį ir pralenkė daugelį kitų organizatorių. V.A. Yucius, padariusiam tokią puikią pradžią, linkime geriausių sekmių tolesniam darbe. Pittsburghe ir jo apylinkėse daug lietuvių kolonijų ir dirva ten plati. Toliau didelis kreditas eina Leokadijai Donarovich — ji ir šiame sąrašė turi 4 naujus narius. Matas Zujuas, Albertas Kalinauskas ir Kazimieras D. Rubinas išrašė po du narius; po vieną išrašė Petras Talkevičius, Jonas J. Budreckas, Bernice Skirius, dr. Vl. Šimaitis, Salomonas Bekampis, Tillie Machinist, Anelė Slenis, Mrs. El. Veturis, Juozas Matuza ir Mrs. Petronelė Medonis.

Antrasis naujų narių išrašymo vajuos tarpsnis (fazė) prasidėjo šių metų balandžio 1 d., užsibaigė liepos 1. Paskelbus antrąjį vajuos tarpsnį su reguliariais komisais ir priediniais bonais, centro įstaiga išsiuntinė visoms kuopoms atsikreipimą, nustatė naujų narių kvotas ir ragino jas įvykdyti. Pasirodo, kad tik 7 kuopos pilnai įvykdė joms nustatytas kvotas, kitos išrašė mažesnius skaičius — kvotų pilnai neįvykdė, o daugelis kuopų visai nepasijudino darban.

Būt gražu, kad trečiam vajuos tarpsnį susivienijimo narystės augintojų talka žymiai padidėtų. Direktoriaus Juozo B. Laučkos žodžiais "vasara nėra pats gerasis laikotarpis naujų narių vajui, bet jos metu yra daug gerų progų susitikti su galimais kandidatais į mūsų narius — išvykose, išvažiavimuose, ekskursijose. Pameginkime padirbėti, kad trečiasis mūsų naujų narių vajuos tarpsnis būtų kuo sekmingiausias".

Tikrai, pameginkime visi!

Tikrai, pameginkime visi!

## Aukos Amerikos Liet. Kongresui

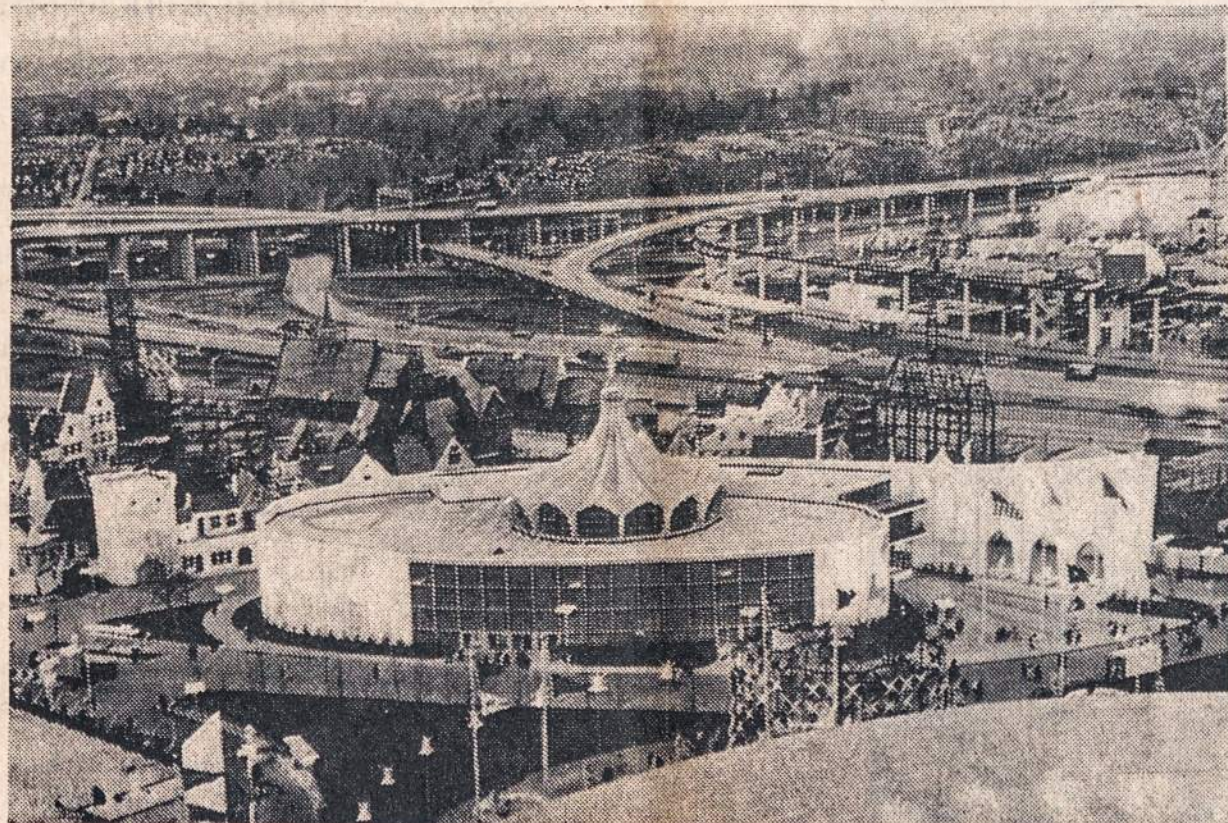
Per LRKSA centro įstaigą gautos ir kongresui perduotos šios aukos:

- 95 kp., Chicago, Ill. — 10 dol.
- 158 kp., Pittsburgh, Pa. — 10 dol.
- 33 kp., Roseland, Ill. — 5 dol.
- 103 kp., Rochester, N. Y. — 10 dol.
- LRKSA Chicagos apskritis — 10 dol.
- 93 kp., Easton, Pa. — 10 dol.
- Vincas T. Kvetkas — 10 dol.
- Viso 65 dol.

Pereitam numery paskelbtų penkių kuopų aukos bendroje 25 dolerių sumoje. LRKSA Vykdomoji Taryba paskyrė 100 dol. Iš viso kongrese sekr. V. T. Kvetkas Susiv. vardu įteikė 190 dol.

### WASHINGTON, D.C.

Birželio 16-tą senatorius Hugh Scott (R., Pa.) iš senato tribūnos priminė Lietuvos, Latvijos ir Estijos tragediją sąryš su genocidiniais Sovietų veiksmis 1941 metų birželio 14-16 d.d., kai į koncentracijos stovyklas Sibire buvo išgabenta virš 100,000 pabaltiečių.



VATIKANO paviljonas pasaulinėje parodoje.

Nuotr. R. Kisieliūnas



## “GARSAS”

Published monthly by  
LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA  
910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y. • Tel. Glenmore 5-7281  
Second Class Postage Paid at Brooklyn, N. Y., Post Office  
Editor — Matas Zujus  
P. O. Box 32 (71-73 So. Washington Street), Wilkes-Barre, Pa.  
Subscription \$2.00 per year • Advertising Rates on Application  
Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taisy savo nuožūra  
Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant

### NEPRIKLAUSOMYBĖS KAINA

Liepos mėn. 4 dieną Jungtinių Amerikos Valstybių gyventojai minėjo savo nepriklausomybės 188 metų sukaktį. Kaip daugeliui kitų tautų, taip ir amerikiečiams laisvės ir nepriklausomybės iškovojimas ir išlaikymas brangiai atsėjo ir atsieina.

Nepriklausomybės karas pareikalavo 4,044 žmonių gyvybių aukų ir 370,000,000 dolerių išlaidų. Nežiūrint, kad amerikiečių militarinis pasiruošimas buvo meskas, betgi ryžtas laimėti ir kovinga dvasia paėmė viršū. Anglija tais laikais buvo galinčiausia valstybė pasaulyje ir ji šioje šalyje turėjo stiprias militarus jėgas. Pradžioje amerikiečių sukilėlių pretensijų ir reikalavimų nei išlaikysit, nei patenkint nenorėjo.

1812 metų karas prieš Angliją kėlus pareikalavo 2000 gyvybių ir 113,000,000 dolerių išlaidų. Naujoji tauta (JAV-bės) tada jau turėjo apie pusšesto milijono gyventojų.

Karas su Meksika šiai šaliai atsėjo 1,200 žmonių gyvybių ir 100,000,000 dolerių pinigais.

Civilinis karas buvo vienas iš sunkiausių ir nuostolingiausių. Tuo metu buvo 31 milijonas gyventojų pasidalinusių ir du kovos lagerius. Unijos išlaikymui kautynių laukuose žuvo 67,000 vien tik unijos kariškių, o dar daugiau išmirė dėl ligų ir kitų priežasčių.

Pirmojo pasaulinio karo metu JAV-bės buvo sumobilizavę 4,355,000 vyrų, turėjo 364,000 aukų, tarp jų 126,000 žuvusių.

Antrojo pasaulinio karo metu buvo sumobilizuota 16,112,566 militarinei tarnybai — vyrų ir moterų. Aukų turėta 1,078,674, tarp jų 407,828 žuvusių.

Korejos karui, kurs daugiau buvo laikomas šaltuoju, negu tikruoju karu, ši šalis militarinėje tarnyboje turėjo 5,720,000 karių; kautynių laukuose žuvo 33,629; kiti 20,617 žuvo dėl įvairių priežasčių.

Materialiniai aukščiausiai minėtų konfliktų nuostoliai skaičiuojami šimtais milijonų dolerių.

Taigi, laisvės ir nepriklausomybės iškovojimo ir išlaikymo kaina žmonių gyvybėmis, materialiniais ir dvasiniais nuostoliais nuostoliai dideli. Tauta yra dėkinga tiems, kurie savo gyvybių ir sveikatos aukomis apsaugo ją nuo priešų.

Beje, ši šalis klojo ir tebekloja dideles žmonių gyvybių ir materialinių turtų aukas ne tik savo, bet ir kitų tautų laisvei ginti ir išsaugoti.

Pirmojo pasaulinio karo metu JAV-bės metų savo jėgas talkininkų pusėn, kad patikrinti „demokratijai vietą pasaulyje“. Į gyvendinant prezidento Woodrow Wilson paskelbtus 14 punktus, ir Lietuva susilaukė pripažinimo, kaip laisva ir nepriklausoma valstybė. Dėja, apgyvenimui žemių nuo gobšų kaimynų ir savo laisvės turėjo pakuoti 40 karininkų, 1300 kareivių, 79 šaulius iš viso 1,419 gyvybių; sužeistų turėjo 93 karininkus, 2,438 kareivius, 146 šaulius; dingo be žinios 16 karininkų, 813 kareivių, iš viso 4,925 žmonių aukų.

Tik pasidėkojant JAV-bių galybei antrojo karo metu ašies valstybės buvo sutriuškintos ir išrodė, kad demokratija pasaulyje tikrai bus įgyvendinta ir žmonių susilauks laisvės, taikos ir ramybės. Dėja, tie lūkesčiai toli gražu neišsipildė. Dageles tautų prieš karą turėjo nepriklausomybę pateko į komunistų sukurtą pragarą šioje žemėje.

Dėdė Samas nepripažįsta sovietų brutalėm jėgom įvykdytų užgrobimų ir pavergimų. Amerikiečių kraujas liejasi po šiai dienai stengiantis apginti dar laisvas tautas nuo raudonųjų agresijos.

Tikėkime, kad ankščiau ar vėliau ir Lietuva atgaus brangią laisvę ir nepriklausomybę. Aukų ji sudėjo labai daug.

#### Lenkijos gyventojų skaičius

Kovo mėn. Lenkijos gyventojų skaičius pasiekė 31 milijoną. Pagal „Biuletyn Statystyczny“ duomenis vyrų gyventojų skaičius pirmą kartą pokario metu pasiekė 15 mil., gi moterų skaičius yra didesnis vienu milionu. Šių metų pradžioje miestuose ir miesteliuose gyveno 15.2 mil. asmenų, tuo tarpu kaime — 15.7 mil. Gyventojų prieauglis rodo kritimo tendenciją — 1963 m. jis siekė 11.5 gimimų vienam tūkstančiui gyventojų. Didžiausias prieauglis Lenkijos valdomose Vakarų žemėse, pvz. Olsztyno (buv. Allenstein) vaivadijoje tas prieauglis siekė 18.9, gi didžiausiosiose miestuose jis žemiausias (Lodzėje — 3.2 ir Varšuvoje — 4).

## AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESUI PRAĖJUS

WASHINGTON, D.C. Šių metų birželio 26, 27 ir 28 d.d. JAV sostinėje įvyko Amerikos Lietuvių Kongresas.

Kongreso išvakarėse, birželio 25-tą, Shoreham viešbučio patalpose įvyko spaudos konferencija, kuriai vadovavo A. L. Tarybos pirmininkas Leonardas Šimutis. Tarp šimto dalyvių buvo United Press, International, anglų ir įvairių kitų tautų spaudos bendradarbiai ir korespondentai.

#### Kongreso posėdžiai

Penktadienį, birželio 26-tą, 1 val. po pietų, minėto viešbučio patalpose Amerikos ir Lietuvos himnais buvo atidarytas kongresas.

Invokaciją sukalbėjo JE vspokupas Vincentas Brizgys.

L. Šimutis garbės prezidiuman pakvietė vyskupą Brizgį, Lietuvos atstovą J. Kajecką, Lietuvos generalinį konsulą Chicagoje P. Daužvardį, generalinį konsulą New Yorko Joną Budrį, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininką Juozą Bačiūną, JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininką Joną Jasaitį, Kunigų Vienybės pirmininką prel. Pr. M. Jurą, BALF'o pirmininką prel. dr. J. F. Končią, VLIK'o pirmininką Juozą Aušdėną, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininką V. Sidzikauską, Lietuvos Fondo pirmininką P. Blinstrubą ir prel. L. Tulabą.

Kongreso prezidiumas sudarytas iš V. Abraščio, Elenos Devenienės, prof. Jokūbo Štuko, Jono Pakalkos ir Antano Sužiedėlio. Sekretoriatas sudarytas iš Vytauto Radžiaus, Marcelės Andrikytės, Ant. Gintorio.

Rezoliucijų komisijos sastatas: kun. V. Bagdanavičius, prof. V. Krivickas, Julius Smetona, Vincas Rastenis, dr. K. Sidlauskas, dr. P. Grigaitis, dr. V. Vardys, Elena J. Saulytė, J. Miklovas.

Pirmame posėdyje išklausti įvairių organizacijų vadovų ir garbės svečių sveikinimai, priimta Kongreso darbotvarkė, išklausti Tarybos pirmininko ir kitų pareigūnų pranešimai; prof. Domo Krivicko paskaita — „Lietuva tarptautinės politikos raidoje“ ir dr. Pijaus Grigaičio paskaita — „Mūsų šiandieniniai uždaviniai“.

#### Posėdis skirtas jaunimui

Seštadienį, birželio 27-tą, 9 val. ryto, pradėtas antrasis posėdis, skirtas jaunimui ir praradęs anglų kalbą.

Posėdžiui pirmininkavo dr. Antanas Sužiedėlis.

Turiningą kalbą Lietuvos ir kitų pavergtų tautų išlaisvinimo reikalais pasakė Illinois valstybės 3-čiojo distrikto kongresmanas William T. Murphy, M. D.; dr. Vytautas Vardys davė turiningą paskaitą tema —

„Soviet Colonialism: Baltic Experience“; Juozas Miklovas davė įdomią paskaitą tema „Lithuanian Youth Under the Soviets“. Iškilusius pasakymų paskaitose išskaitais klausimais ir svečių sveikinimų, priimta rezoliucija — „An Appeal to the Youth of the World“.

#### Paskutinis posėdis

Trečiasis ir paskutinis kongreso posėdis prasidėjo 2 P. M.

Invokaciją sukalbėjo kun. dr. Ansas Trakis.

Iškilusius sveikinimų, sekė Julius Smetonos paskaita — „Lietuvių dalyvavimas JAV-bių politikoje“ ir kun. Vytauto Bagdanavičiaus, MIC, paskaita — „Lietuvių tauta ateities perspektyvoje“.

Priimtam kongreso nusistatymo pareiškime priminta, kad „Pagrindinis Alto tikslas — pavergtos Lietuvos išlaisvinimas ir galutinis Lietuvos nepriklausomybės atstatymas“... Šiam pagrindiniam tikslui siekti kongresas kviečia visas kongrese dalyvaujančias organizacijas derinti savo veiklą ir vieningai remti žygius, kuriais siekiama šio tikslo įgyvendinimo. Toliau pareiškime kviečiama „griežtai kovoti prieš bet kurias bendradarbiavimo formas su rusų okupantais ar jų pakalikais, siekiant esamo status quo įteisinimo ir pripažinimo“.

Iškilusius komisijų pranešimų, priėmus rezoliucijas, pristatius Amerikos Lietuvių Tarybą, padėkojus visiems prisidėjusiems prie kongreso ruošos ir jo pasisekimo, kongresas uždarytas.

### BANKETAS

Kongreso darbai buvo baigti iškilmingu banketu birželio 27 d. tame pat Washingtono Shoreham viešbutyje. Jame dalyvavo apie 400 dalyvių.

Banketui vadovavo inž. A. Rudys. Lietuvos atstovas J. Kajeckas, tardamas sveikinimo žodį, pažymėjo, kad greičiau pilnas ir naška sutirps, nei lietuvis išsižadės kovos dėliai Lietuvos laisvės! Sen. P.H. Douglas pasidėjo ir ateityje remti visas lietuvių pastangas ir dalyvauti propagandoje, ginant Lietuvos teises. Kongr. R.J. Madden pabrėžė reikalą visu atsidėjimu ir ateityje tėti Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų okupacijos, kolonizacijos ir gyventojų persekiojimo tyrinėjimus.

Meninę dalį užpildė solistas J. Vaznelis, lietuvių operos Chicagoje artistas, gražiai sudainuodamas keletą lietuviškų dainelių. Tai talentingas ir turįs tikrai gražų baritono balsą solistas!

Kadangi bankete dalyvavo nemažai ir žymių svečių sveitinamųjų, gal būtų buvę gera, jei solistas į savo programą būtų įterpęs nors vieną dainą anglų kalba, o šalia visų minorinėmis gaidomis skambančių dainų, kad būtų sudainavęs vieną ar porą linksmai skambančių dainelių. Solisto dainoms akompanavo: A. Kučiūnas.

Už kalbėtojų kalbas ir solisto dainas visiems nuosirdžiai padėkojo inž. A. Rudys ir A. Šimutis.

### PAMALDOS

Baigus kongresą, sekančią dieną (birželio 28, sekmadienį) 12 valandą, didingoje Marijos Šventovėje (The National Shrine of the Immaculate Conception Church) įvyko pamaldos.

Sv. Mišias aukėjo J. E. vspokupas V. Brizgys, jam asistavo: kun. E. Abramavičius ir kun. V. Bagdanavičius, abu iš Chicago, Ill.

Išpūdingą pamokslą anglų ir lietuvių kalbomis pasakė prel. J. Balkūnas, primindamas bolševikų žiaurumus, lietuvių ir

Bažnyčios kančias pavergtoje Lietuvoje. Kadangi didžiulėje šventovėje sykiu su lietuviams dalyvavo ir didelis skaičius kitų tautybių žmonių, šiuo atveju anglų kalba pamokslas buvo labai reikšmingas. Prelatas, kalbėdamas lietuviškai, atkreipė visų dėmesį į būsimą lietuvišką kopyčią, kurią ruošiasi lietuvių Tauta įrengti šioje Šventovėje.

Pamaldų metu, A. Aleksui grojant vargonais, gražiai skambėjo lietuviškos giesmės: „Pulkim ant kelių“, „Jėzus prie manęs ateiki“, „Marija, Marija“, ypač galingai skambėjo solisto Vaznelio giesmės: „Kai skausmas“ ir „Dieve“.

Pamaldų metu prasiterijoje meldėsi prelatai: I. Albavičius, J. Balkūnas, J. Baltusevičius, J. Končias ir Pr. M. Juras; kiti kunigai Augustinas O.F.M., B. Gauronskas, T. Narbutas, B. Sugintas, B. Zdanavičius ir J. Znotinas.

Pamaldos buvo baigtos galinčiais visiems giedant Lietuvos Himną.

Protestantų tikėjimo lietuviams savo pamaldas suruošė vietos latvių evangelikų bažnyčioje ties 42nd gatve. BDZ.

### Atlankė senatorius ir kongresmoną

Prisilaikant Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybės raginimų, Wilkes - Barre - Scrantų ir Pittsburgho rajonų atstovai gegužės 26-tą atlankė savo valstybės senatorius Hugh Scott ir Joseph S. Clark, Jr. Pasimatymą suorganizavo Vincas T. Kvetkas. Delegacijos dalyvavo prel. J. F. Baltusevičius-Boll, kun. B. S. Danis-Zdanavičius, V. T. Kvetkas, adv. Th. E. Mack, Matas Zujus, Adolfas Norvaiša; piktisburgiečiai — Vito A. Yucius, Wm. Količius, Jr., Mrs. Mildred Chinik, pr. Krapas ir k.

Be to, Lackawanna distrikto kongresmaną J. M. McDade atskirai atlankė Scrantų ir Wilkes - Barre rajono aukščiausi suminėti atstovai. Kaip senatoriai Scott ir Clark, taip ir kongresmonas McDade lietuvių delegaciją maloniai priėmė ir nuosirdžiai pasikalbėjo Lietuvos išlaisvinimą liečiančiais klausimais. Nors kol kas laisvės ir nepriklausomybės šviesesnių pragiedrulių dar nesimato, vis dėlto jie patarė nenuleisti rankų ir panaudoti kiekvieną progą kelti Lietuvos reikalą. Lietuva ir kitos Pabaltijo tautos Washingtono turi nuosirdžiai draugu, kurie Lietuvos ir kitų tautų išlaisvinimu yra giliai susinteresuoti.

Iš pasikalbėjimų delegacija išėjo patenkinta ir dėkinga senatoriams ir kongresmonui už parodytą nuosirdumą ir paaudotą laiką, kuris tą dieną jiems buvo labai brangus.

### Nauja krikščionių Demokratų S-gos vadovybė

S. m. gegužės 30-31 dienomis Cleveland, Ohio, įvykusios Lietuvos Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencijos išrinkto centro komiteto nariai šiaip pasiskirstė pareigomis: Algirdas J. Kasulaitis — pirmininkas; Pranas Razgaitis, Stasys Lušys ir Pranas Vainauskas — vicepirmininkai; P. Kliorys — sekretorius; H. Idzelis — išdinininkas; dr. J. Balčiūnas, dr. K. Sidlauskas, A. Gražiūnas, Ant. Tamulionis ir P. Balčiūnas — centro komiteto nariai.

Revizijos komisijos sastatas: Pr. Polteraitis, dr. Vl. Bublys ir J. Gruzdas; Garbės teismo komisija sudaryta iš kan. V. Zakarausko, B. Zukausko ir A. Repšio.

Konferencijoj dalyvavo per

## Drąsuoliais kilusiems herojais kritusiems

Dariau ir Girėnai!

Nėra jau taip blogai, taip be galo liūdna, kad atėmė iš Jūsų Soldino miškai ovacijas ir ... laikinumą.

Taip. Skaudu ir graudu — tai Lietuva ir šimtmečiams minės — Bet argi ne geriau herojum būt, nei užmirštam už metų 5-to ar 10-ties?

Mes mokame užmiršt visokią gėlę, — matyt, tokia dalia žmogaus veiks mų. O metai suglaudžia visokias vėliavas: su šydais perrištais ir keltas su džiaugsmu...

Bronius Rasimavičius

## Kas naujo didžiulėje LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

Lieguvių kongresas ir atstovai Amerikos Lietuvių Kongresas įvyko š.m. birželio 26-28 d. Shoreham viešbuty, Washingtono, D.C. Jį organizavo Alto valdyba. Amerikos Lietuvių Tarybą sudaro: katalikai, socialdemokratai, tautininkai, sandariečiai, LRKSA, SLA, Liet. Studentų S-ga, Liet. Vyčiai, LRK Moterų S-ga. Kongrese dalyvavo virš 500 įvairių grupių ir organizacijų atstovai. Kongreso pasisekimas yra tame, kad jis vyko JAV sostinėje Washingtono, D.C. tuo būdu vyriausybės ir JAV kongreso dėmesys buvo pagautas, jų pareigūnai dalyvavo kongrese arba reikė raštu savo pagalbos ir laisvinimo nuomones. Lietuviams yra labai svarbu, kad Lietuvos laisvinimo byla būtų palaikoma gyva.

Kongreso paruošiamieji darbai daugiausia vyko iš Chicago, tad ir daugiausia dirbo: L. Šimutis, inž. A. Rudis, J. Talalas ir kt. Chicago katalikai atstovai kongrese daugumoje buvo LRK Susivienijimo nariai, atstovavę įvairias organizacijas: ALTO pirm. L. Šimutis, ALRK Federacijos pirm. — K. Kleivai, gen. konsul. P. Daužvardis, Alto vicepirm. inž. A. ir M. Rudžiai, ALRKFD dvasios vad. prelatus Ig. Albavičius, ALRKFD atstovas kleb. E. Abramaitis, kun. B. Bagdanavičius, MIC, red. S. Semėnienė, A. Rugytė, V. Raždius, stud. A. Lukas, S. Diržienė, U. Rastėnienė, Z. Juškevičienė, P. Dirkis ir kt.

LRKSA apskrities reikalai Katalikų Susivienijimui Chicago apskrčiai pirmininkauja dr. Vl. Simaitis. Apskritis ir jos valdyba šiandien stovi ties svarbiausiu rūpesčiu — Susivienijimo narių padidimui. Studijuojama, kas galėtų apsiimti būti apskrities organizatoriumi. Yra svarbu, kad ir kiekvienai kuopa turėtų savo organizatorių kuris prirašintų naujus narius. Šių klausimų neišsprędus, nepajudės Susivienijimo vežimas.

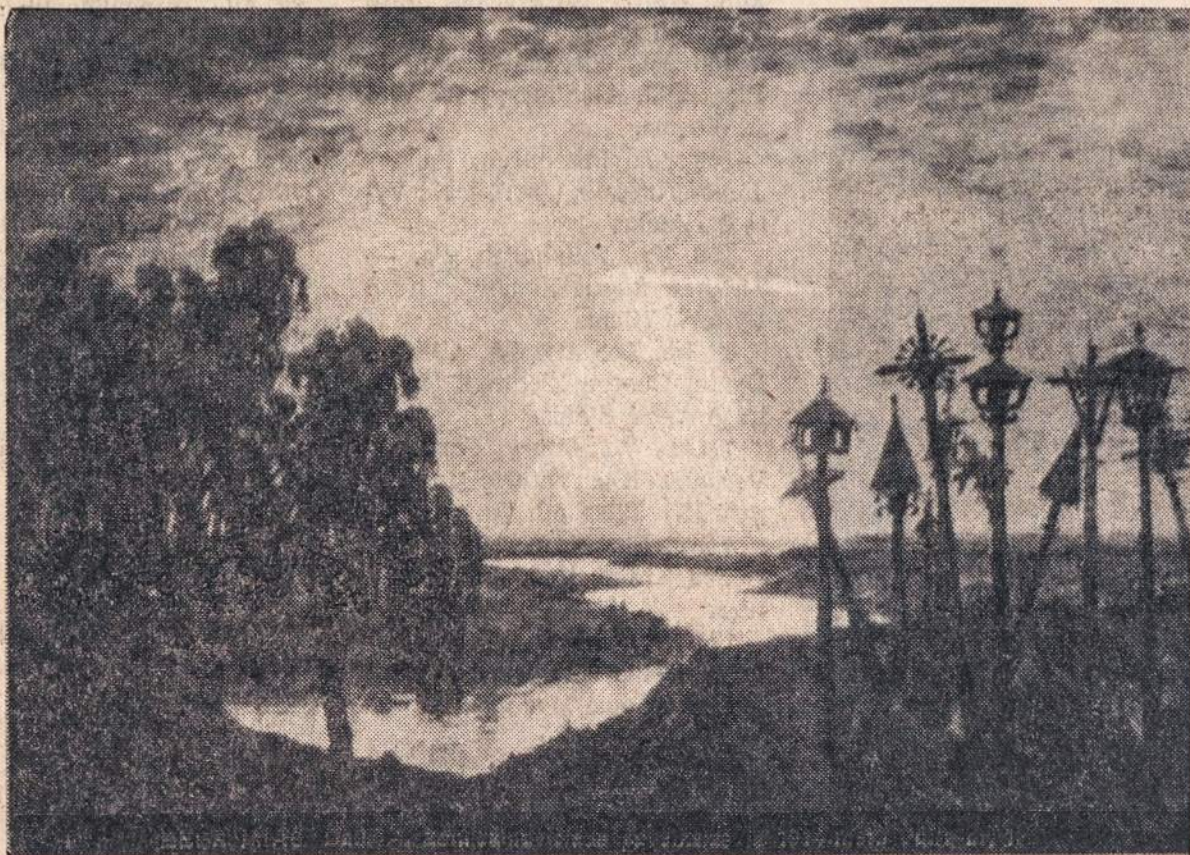
Religinio meno parodos atgarsiai Religinio meno paroda, kuriai suorganizuoti sąlygas sudarė ALRK Federacija ir kurią paroda vykdė inž. M. Ivanauskas, turi gerus atgarsius Europoje ir per Vatikano radio pasiekė Lietuvą. Eltos biuletenis italų kalboje informavo apie parodą, idėjo Chicago burmistro R. Daley proklamaciją apie religinio meno parodos sąvaitės paskelbimą.

VLIK'o konsolidacija Lietuvos išlaisvinimas iš komunistų užgrobimo ir nepriklausomos valstybės atstatymas yra pats svarbiausias lietuvių išveivijos uždavinys. Todėl ir Lietuvos politinės grupės sudaro Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, kuris visam pasauliui vadovauja politinei išlaisvinimo kovai. Prieš ilgesnį laiką iš VLIK'o išėjo frontininkai, tautininkai ir kitos kelios smulkesnės politinės grupės dėl nuomonių skirtumų, daugiausia dėl asmeniškumų. Išėjusios politinės grupės per visą laiką nepajėgė ką nors naujo pozityvaus sukurti ir prie bendro laisvinimo darbo neprišidėjo. Aplinkybės buvo pasunkėjusios po to, kai Liet. Bendruomenė išėjusi iš Vliko politinių grupių žmonių stumiama, norėjo eiti politinio darbo dirbti, nors tai nėra josios darbo sritis. Pirmasis iš Vliką sugrįžo Lietuvos atgimimo sąjūdis; Liet. Bendruomenė atsisakė politinio darbo. Kitos išėjusios politinės grupės pamatė, kad jų laikyšana nėra naudinga, tad ir jos apsisprendė sugrįžti į Vliką. Sugrįžta politinės frontininkų, tautininkų ir kitos smulkesnės grupės. Sprendžiant iš padėties, kad visiems lietuviams reikia dirbti sutartiną laisvinimo darbą, Chicago katalikai ir bendrai lietuviai džiaugiasi blaišaus reikalo supratimu ir dėkoja St. Lušui ir kt., meldžiasi už mirusį dr. A. Trimaką, kad jie dėjo pastangas sujungti visas grupes.

Nuosmukio reiškiniai Prieš ilgesnį laiką kai kurie Chicago kultūrininkai prisidėjo prie vadinamo nuosmukio dekreto pasirašymo. Atsitiko taip, kaip gyvenime atsitinka — kas kitiems dekretą rašo, patys sau pasirašo. Neobjektyvioji „recenzija“, dailininkų puolimas, savųjų poezijos neužtarnautas gyrimas, taip toli nuėjo, kad Chicago liet. visuomenė aiškiai pamatė, kad tai yra pats didžiausias nuosmukis, įvykęs Chicagoje, kokio ilgesnį laiką neturėjome.

JAV Liet. Bendruomenės valdybos klausimas Neseniai įvykę JAV Liet. Bendruomenės tarybos rinkimai uždėda pareigą išrinkti naują valdybą arba bent jos pirmininką, kuris pats vėliau pasirenka kitus valdybos narius. Dvieju politinių grupių — frontininkų ir tautininkų nuomėnė išsiskiriant, kartais JAV Liet. Bens. Centro valdyboj, o kartais Chicago apygardos valdyboje, ypač buvusioje, sunkiai sprendžiasi JV Liet. B-nės pirmininko klausimas. Abi tos politinės grupės per tarybos rinkimus nestatė į tarybos kandidatus esamo pirm. J. Jasaičio, bet pastarasis gavo beveik daugiausia balsų. Inž. B. Nainys, dėl kurio tu abiejų politinių grupių nuomonės kryžiuojasi, taip pat buvo išrinktas. Jasaičio ir Nainio pavarbės linksniuojamos ir pirmininko postą. Būsimame tarybos susirinkime paaiškės pirmininko išrinkimas.

N-nis, V-tė, D-čius NEW YORK. Ilgametis Lietuvos generalinis konsulas, ir Klaipėdos sukilimo vyriausias vadovas, Jonas Budrys mini deimantinę (75 m.) amžiaus sukaktį.



REGEJIMAS. Dail. A. Zmuidzinavičiaus paveikslas iš 1914 metų Vairo nr. 1.



**PREL. MYKOLAS KRUPAVIČIUS  
— SUKAKTUVININKAS**



PREL. M. KRUPAVIČIUS

Nuotr. V. Maželis

Siemet, balandžio 13 d., su-  
ėjo 50 metų nuo M. Krupavi-  
čiaus įšventinimo kunigu. Toji  
sukaktis buvo lyg pralinkusi  
pro mus ir pro mūsų atmintį.  
Prisiminę ją jo draugai ir nū-  
dieniai kaimynai — ciceriškiai.  
Pripašė jie Garbų Prelatą at-  
kreipti nors mažą žvilgsnį į tą  
sukaktį ir prel. M. Krupavičius  
birželio 7 d. sutiko atlaikyti  
šv. Mišias savo kunigystės 50  
m. sukaktuvėms paminėti.

Prel. M. Krupavičius gimė  
1835 m. spalio 1 d. Balbieri-  
kyje. Tėvas Pranas buvo dvaro  
amatininkas, motina — Roza-  
lija Malinauskaitė. Pradžios  
mokyklą baigęs Igliskėliuose  
1901 m., tuojau įstojo į Veive-  
rių mokytojų seminariją, kurią  
baigė 1905 m. Po to 1905-7 m.  
mokytojavo Panchratkoj ir Rut-  
ky miestely, Lomžos apskrit.,  
1907-8 m. — Papilėje. Kunigū  
seminariją baigė Seinuose 1913  
m., o Petrapilio Dvasinę aka-  
demiją 1917 m. Kunigu įšven-  
tintas vyskupo Ciepliako 1914  
m. balandžio 13 d. Petrapilyje.  
Baigęs akademią, paskirtas ka-  
pellionu Martyno Yčo gimnazijoje  
Voroneže. Tenai pasireiškė  
kaip aktyvus visuomenininkas  
nepamainomas kalbėtojas, so-  
siologas ir politikas. Veikė lie-  
tuvių profesinės sąjungose, or-  
ganizavo Liet. Krikščionių De-  
mokratų sąjūdį ir buvo vienas  
iš ateitininkų organizatorių bei  
vadu. Buvo lietuvių atstovas  
Petrapilio seime.

Po vienos kratos 1918 m., ry-  
tojaus dieną sužinojo, kad  
areštuota visa eilė lietuvių vei-  
kėjų, o jis pats revoliucinio tri-  
bunolo nuteistas sausaudyti. Iš  
Voronežo todėl išskubėjo į Koz-  
lovą, o iš ten pro Vitebską ir

slaptai per vokiečių-rusų fron-  
tą, ligi Pastovių atėjo pėsčias.  
Tenai vokiečių suimtas ir at-  
siųstas į sulaukytųjų stovyklą,  
kuri buvo įrengta Vilniaus uni-  
versiteto rūmuose. Iš tenai per-  
keltas į Utenos karantiną, bet  
išsirūpino leidimą gyventi kle-  
bonijoje.

1918 m. pavasarį atvyko į  
Seinus, bet netrukus išsikėlė į  
Vilnių, kur dirbo Valstybės Ta-  
rybos ir nepriklausomybės pro-  
pagandos ir aukų rinkimo tar-  
nyboje. Pradėjo keliauti po  
Lietuvą ir rengti nepriklausom-  
ybės reikalui mitingus. O Krup-  
avičius kalbėjo, kaip žino-  
me, tikras liaudiškasis tribū-  
nas. Jo žodžiai, jo mintys, ne-  
žiūrint kokiuose rėmuose įterp-  
tos — pamoksluose ar prakal-  
bose — visiems ir visada su-  
prantamos, kaip liaudies pilku-  
tėliams žmonėms, taip ir inteli-  
gentams.

1919 m. sausio 2 d. Krupa-  
vičius persikėlė į Kauną. Tenai  
— "Tiesos Kardo" redakcijos  
narys. Vidaus reikalų ministe-  
rijos socialinio skyriaus ypatin-  
giems reikalams valdininkas  
ir Žemės Ūkio ministerijos žė-  
mės reformos komisijos sekre-  
torius.

Ruošiantis Steigiamojo Sei-  
mo rinkimams, pasitraukė iš  
užimtųjų tarnybinių postų ir  
pasisventė politiniam darbiui.  
Organizavo Liet. Krikšč. Demok-  
kratų skyrius ir ruošė mitingus.

Vėliau — visų Nepriklausom-  
os Lietuvos demokratinių sei-  
mų narys ir juose Liet. Krikšč.  
Dem. bloko vadas ir partijos  
pirmininkas 1923-26 m. Žemės  
ūkio ministeris. Jo pastangomis  
priimtas Žemės reformos įsta-  
tymas ir didžiaja dalimi M.

**"DIEVAS TELAIMINA KILNIAS PASTANGAS  
PADĖT TAUTAI JOS KRYŽIAUS KELYJE"**

(J. Kajecko, Lietuvos Atstovo,  
sveikinimo žodis pasakytas AL  
Kongreso atidarymo proga 1964  
m. birželio mėn. 26 d., Wash-  
ingtone, Shoreham viešbutyje)

Ligšiol sveikindavau A. L.  
Tarybos ir kitus kongresus ki-  
tose Amerikos vietovėse. Šia  
proga man tenka didelė garbė  
pirma kartą pasveikinti kong-  
resą J.A. Valstybių Sostinėje.

Washingtonas A.L. Tarybai  
nesvetimas. Čia, galima sakyti,  
A.L. Tarybos gimtinė. Tarybos  
užuomazga gimė su pirmu žy-  
giu į Baltuosius Rūmus 1940m.  
spalio 15 d. Tad, šiemet be-  
veik sidabrinis jubiliejus Tary-  
bos, jei ne nominalinės, tai  
bent faktinės veiklos. Per tą lai-  
kotarį Tarybos daug sielotasi  
nelaimingų tautiečių Tėvynėje  
ir tremtyje likimu. Daug, labai  
daug, galimybės ribose nešta  
Tėvų žemei aukos gėlių. Tary-  
bos vardą tauta su padėka mi-  
nės.

Taryba gimė, kai ant Lietu-  
vos nusileido ilgoji naktis. Lais-  
vės Žburiai Nemuno krašte,  
bet ne lietuvių širdyse, tebėra  
užgesę.

Kongresui pasirinkote bir-  
želio mėnesį. Tai liūdno atmin-  
ties lietuvių tautai mėnuo. Šia-  
me mėnesyje mes jaučiamės ar-  
čiau tų, kurie pergyveno ir te-  
bepergyvena kančias ir siaubin-  
gas naktis. Kas vangrams Bu-  
dapešto laisvės kovotojų sker-  
dynės, tas Lietuvai 1940 m. bir-  
želio mėnesio ir velesnės datos  
genocidinis siaubas.

Tarybos veikla atvaizdavo ir  
tebevaizduoja tikrąją lietuvių  
tautos valią. Ją atvaizdavo ir  
1941 m. birželio mėn. sponta-  
niškas visoj Lietuvoj prieš oku-  
pantą sukilimas. Ją atvaizdavo  
Lietuvos pogrindžio veikla. Ją  
atvaizdavo pabėgėlių iš Lietu-  
vos impozantiškas skaičius. Ją  
tebevaizduoja tylioji lietuvių  
sielų rezistencija Lietuvoj ir

Krupavičiui būnant Žemės ūkio  
ministeriu, įvykdytas.

I tremtį Vokietijon Prelatas  
išvažiavo ne kokių "normalių"  
kelių, kaip mes visi. Po įteki-  
mo vokiečių okupacinei val-  
džiai dviejų memorandumų —  
savo vardu ir vieno bendro su  
J. Aleksa (jau mirusiu Sibi-  
re) ir dr. K. Grinumi (kolin-  
siau JAV)— dėl Lietuvos koloni-  
zavimo, žydų persekiojimų ir  
bolševikų įvykdytos turtų na-  
cionalizacijos nepanaikinimo,  
prel. M. Krupavičius 1942/ m.  
gruodžio 5 d. Kalvarijoj buvo  
suimtas ir per Eitkūnų ir Til-  
žės kalėjimus 1943 m. rugpiū-  
tyje apgyvendintas karmelitu  
vienuolyne Regensburge, Vokie-  
tijoje, kur išbuvo ligi 1945 m.  
balandžio mėn. Taip prasidėjo  
M. Krupavičiaus tremtis.

1945 m. M.K. išsikėlė į  
Wuerzburgą ir 1945 m. gegu-  
žės 15 d. išrinktas Vyriausiojo  
Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto  
— Vliko pirmininku. Šiose pa-  
reigose išbuvo virš 10 metų, be  
kitko suorganizuodamas Pasau-  
lio Lietuvių Bendruomenę.

Pagaliau, ilgai gyvenęs Euro-  
poj, Lietuvėlės pašonėj ir dir-  
bęs Tėvynės laisvinimo darba  
— prelatas pasiekė JAV. Gy-  
vendadamas Amerikoje, nors gi-  
lioj senatvėj, ir dabar daug dir-  
ba, rašo ir sielojasi lietuvių ir  
Lietuvos reikalais.

Prelatas M. Krupavičius —  
didis mūsų tautos švyturys, ku-  
rio nei laikas, nei gyvenimo au-  
dros nesunaikins. Jo darbai,  
ypač svetur padaryti ir dirba-  
mi, tai gyvybės sultys Tėvynei  
ir kenčiantiems lietuviams, tai  
paskatas — kentėti, kenčiant  
— stiprėti, kovoti ir laimėti...  
Šiaip gi prelatas yra ypatingai  
kuklus. Jokios garbės, jo-  
kių titulių ir pagyrimų jis ne-  
mėgsta. Netgi turimu prelato  
titulu beveik niekad nesinau-  
doja.

Pr. Ališauskas  
(Tėviškės Žiburiai)

Sibire. Lietuvių tautos valia,  
kaip dangus ir žemė, skirtinga  
nuo Kremliaus tironų Lietu-  
vai primetamos valios. Lietuvos  
okupantas siekė ir tebesiekia  
savo valią tiek Lietuvai, tiek vi-  
sam pasauliui primesti. Faktai  
iškalbingai tai byloja.

Susirinkote aplinkoj, kur Lie-  
tuvos, ir bendrai Pabaltės vals-  
tybių, skriauda suprantama. Iš  
šios sostinės patirta daug užuo-  
jaučios ir daug Lietuvai palanku  
mo. Veik ketvirtis šimtmečio,  
kai teisinė ir moralinė parama  
Lietuvai pakartotinai reiškia-  
ma. Ji gaivina pavergtųjų lietu-  
vių dvasią. Ji grūdina juos iš-  
tvirti ir laimėti. Ji džiugina ir  
mūsų širdis. Dėkingumo žen-  
klan lietuvių tautos geradariams  
Altas dalinai ir šią sostinę Kon-  
gresui pasirinko.

Jūs susirinkote, galima sakyti,  
JAV Nepriklausomybės išva-  
karėse. Amerikos gimtadienis  
ir lietuvių tautai viltimi dvelkia,  
neš laisvę nedaloma. JAV Nep-  
riklausomybės De claracija,  
anot Lincolno, "suteikia laisvę  
ne tik šio krašto žmonėms, bet  
visam pasauliui, visiems lai-  
kams."

Jūsų kongreso garsas pasieks  
pavergtą tautą. Tai išgirdus jai  
kentėti, liūdėti ir laisvės auš-  
ros ilgėtis bus lengviau. Toji  
žinia bus balzamas lengvinas  
jos giliausias kančias.

Nelaimingų tautiečių krašte  
ir tremtyje, ir savo asmeni-  
ku vardu, aš giliai nuosirdžiai  
sveikinu šio Kongreso vadovy-  
bę, garbingus svečius ir daly-  
vius. Kartu dėkoju už pasišven-  
tima Lietuvai ir lietuviams.

Dievas telaimina kilnias pas-  
tangas padėti tautai jos kry-  
žiaus kelyje. Garsas, kad jūs te-  
begyvi Lietuvai, didina paverg-  
tųjų viltį, kad anksčiau ar vė-  
liau tikrosios laisvės bei nepri-  
klausomybės palaimos bus įgy-  
vendintos ir Lietuvoje. Tikėki-  
me, tautų pavasario Afrikos tyr-  
lankiais dvelkimas vėl kaip ka-  
daisė, pasuks Karpatų kalnais  
ir į Nemuno Kraštą.

Nors Lietuvos Laisvės pa-  
minklas okupanto seniai su žė-  
me sulygintas, bet jame iškal-  
tas posakis: "Redde, quod de-  
bes." tebegyvas laisvuose" lietu-  
viuose. Jūs ligšiol ne tik kal-  
bėjote, bet, kas svarbiausia, dir-  
bete dėl Lietuvos.

Dirbti ir šia proga susirinko-  
te. Kilnesnio siekimo, kaip dirbi-  
ti pavergtiems bei skriaudžia-  
miems tautiečiams išsiilgtą tik-  
rosios laisvės dieną priartinti  
— nėra. Didesnio pasitenkini-  
mo, kaip jausti, kad toje kovo-  
je atlikome savo šventąją parei-  
gą, irgi nėra.

Tad linkiu suglausti gretas ir  
apvainikuoti šio kongreso dar-  
bus sėkme.

**LIETUVOS ATSTOVAI JAV-se**

Lietuvai Nepriklausomybę pa-  
skelbus, Lietuvos Vyriausybė  
tuojau ėmėsi žygių paskirti Lie-  
tuvos Atstovą į J.A.V. Štai,  
chronologine tvarka, sąrašas  
Lietuvos Atstovų J.A.V.-se:

**Jonas VILEIŠIS**, neoficialus  
Lietuvos atstovas nuo 1920 m.  
ligi 1921.IV.15 d.; **Volde-  
maras ČARNECKIS**, Lietuvos  
Atstovas nuo 1921.IV.15 d. ligi  
1923.XI.23 d. Kaip Lietuvos  
Charge d'Affaires rastus įteikė  
Valstybės Dep-tui 1922.X.11  
d.; **KAZYS BIZAUSKAS**, Lietu-  
vos atstovas nuo 1923.XI.24 d.  
ligi 1924.VI.3 d. Nepaprastu  
Pasiuntiniu ir Igaliootu Mini-  
stru paskirtas 1924.VI.4 d.  
ir tose pareigose išbuvo Was-  
hingtone ligi 1927.VIII.31 d.;  
**Bronius K. BALUTIS**, Nepa-  
rastas Pasiunt. ir Igaliotas Mi-  
nistras nuo 1928.VII.1 d. ligi  
1934.V.31 d.; **Matas BAGDO-  
NAS**, Lietuvos Charge d'Affai-  
res a.i. titulu pareigas ėjo: (1)  
1927.V.17 d. — 1928.VI.30 d.;  
(2). 1934.V.31 d. — 1935.VI.  
30 d.; **Povilas ZADEIKIS**, Nep-  
pap. Pas. ir Igaliotu Ministru  
nuo 1935.VII.1d. ligi 1957.V.11  
d.; **Juozas KAJECKAS**, Lietuvos  
Atstovas nuo 1957.V.11 d.

**II. J.A.V. ATSTOVAI  
LIETUVOJE**

Ligi Lietuva ir kitos Pabal-  
tijos Valstybės nebuvo J.A.V.  
pripažintos de jure, J.A.V. skir-  
davo savo Igaliotinį (Commis-  
sioner) Pabaltijos kraštam. Jie  
rezidavo Rygoje.

Pirmuoju Igaliotiniu buvo  
**John A. GATE** — nuo 1919.X.  
1 d. ligi 1920 m.; antruoju Iga-  
liotiniu buvo **Evan E. YOUNG**  
— nuo 1920 m. geg. 15 d. ligi  
1922 m.

Nuo 1922.VII.28 d., ty nuo  
Pabaltijos Valstybių de jure pri-  
pažinimo dienos, Evan E.Young  
buvo pakeltas į Ministro ran-  
gą.

Po de jure pripažinimo (1922.  
VII.28 d.), **JAV Atstovais Lietu-  
voje buvo: Frederick COLE-  
MAN**, rezidavęs Rygoje; Kau-  
ne jis savo kredencialus, kaip  
Nep. Pas. ir Igaliotas Ministras,  
įteikė Lietuvos Prezidentui  
1922.XII.5 d. Jis išbuvo JAV  
Atstovu Lietuvai ligi 1931 m.  
galo; **Robert P. SKINNER**, re-  
zidavęs Rygoje; Nep. Pas. ir I-  
galiotu Ministru Lietuvai buvo  
nuo 1932 m. sausio mėn. ligi  
1933 m. rugpiūčio mėnesio;

**John Van Antwerp MAC MUR-  
RAY**, rezidavęs Rygoje; Nep.  
Pas. ir Igaliotu Ministru Lie-  
tuvai buvo nuo 1933 m. galo li-  
gi 1936 m. pradžios; **Arthur  
BLISS LANE**, rezidavęs Rygoje;  
Nep. Pas. ir Igaliotu Ministru  
Lietuvai buvo nuo 1936 m. lie-  
pos mėn. ligi 1937 m. rugpiūčio  
mėnesio.

J.A.V. Pasiuntiniams nesant  
nuolatos Kaune, JAV Atstovų  
pareigas Lietuvoje ėjo Charge  
d'Affaires a.i. titulu, ilgesnį lai-  
ką, šie asmenys: **H.S. FULLER-  
TON**; **M.L. STAFFORD** ir **C.  
Porter KUYKENDALL**;

Paskutinis J.A.V. Nep. Pas.  
ir Igaliotas Ministras Lietuvai,  
rezidavęs Kaune, buvo **Owen I.  
C. NOREM**. Tas pareigas jis  
ėjo nuo 1937.XI.26 d. ir jose  
išbuvo ligi savo išvykimo iš  
Lietuvos, Sovietams Lietuvą o-  
kupavus. **L.P.W.Z**

**PASIRUOŠIA 3-ČIAM  
KONGRESUI**

"Laikas" Eltai praneša: Ar-  
gentinos lietuviai jau ruošiasi  
III-iam Pietų Amerikos Liet.  
Kongresui — jis įvyks Sao  
Paulo mieste 1965 m. vasario  
18-20 d. Šiuo kongresu labai  
susidomėjęs Argentinos jauni-  
mas, per praėjusio metų vasa-  
ros atostogas susipažinęs su  
Brazilijos ir Urugvajaus jauni-  
mu. Tikimasi, kad III-sis P.A.L.  
Kongresas drauge bus ir lietu-  
viškojo jaunimo kongresu. **E.**

**WASHINGTON.** Amerikos  
Balso lietuvių skyriaus viršinin-  
kas dr. Kostas Jurgėla mini 60  
metų amžiaus sukaktį. Gimė  
1904 m. Elizabeth, N.J.; 1914  
m. buvo parvežtas Lietuvon,  
ten ėjo mokslus, tarnavo savano-  
riui Lietuvos kariuomenėje,  
dalyvavo Klaipėdos sukilime.  
1924 m. sugrįžo į JAV-bes, čia  
išėjo aukštusios mokslus. Yra  
stambių istorinių veikalų auto-  
rius.

S. m. birželio 27 d. Wood-  
bridge miestely, Toronto pro-  
vincijoje, įvyko ketvirtasis Ka-  
nados lietuvių katalikų mokyk-  
linio jaunimo kongresas su iš-  
kilmingomis pamaldomis, me-  
nine programa, tautiniais šo-  
kais ir sporto rungtyėmis.  
Rengimu rūpinosi Toronto šv.  
Jono parapija, globojant Kuni-  
gų Vienybėi.



VYSK. ED. SWANSTROM, NCWC direktorius, daug paaukęs lietuvių Bai-  
fui.

**Spaudos ir radijo  
uždaviniai** **Pramoga koplyčios  
fondui**

S. m. birželio mėn. 6-7 die-  
nomis Taboro farmoje, Sodus,  
Mich., daugiausia vietovės sa-  
vininko ir Pasaulio Lietuvių  
Bendruomenės valdybos pirmi-  
ninko Juozo J. Bačiūno pastan-  
gomis buvo sukvietas gausin-  
gas lietuvių išėvijos spaudos  
ir radijo atstovų suvažiavimas.

Išsklausęs pranešimų ir disku-  
sijų aktualiais mūsų visuome-  
nės ir tautos reikalais, suvaži-  
avimas priėmė bendrą pareiški-  
mą, kuriame tarp kitko sako-  
ma:

"Lietuvių išėvija, vesdama  
sunkią kovą dėl Lietuvos lais-  
vės ir lietuviybės išlaikymo, tu-  
ri rasti savyje jėgų tai kovai  
tesėti ir laimėti. Šios kovos  
sėkmė glūdi organizuotos lietu-  
vių spaudos bei radijo talko-  
je.

Spaudai ir radijui visada ten-  
ka didelė užduotis išėvijai iš-  
ryškinti jos siekimus: ją ne-  
tik informuoti, bet ir formuoti  
jės nuomonę, kad šių dienų lais-  
vės kovų atmosferoje ir kas-  
kart sunkėjančios tarptautinės  
padėties akivaizdoje, atlikda-  
mas tautos skirtus uždavinius,  
lietuvis nepalūžtų."

Lietuvoje įvyko teminio  
paveiklo konkursas. Daugiaus-  
ia dalyvavo Vilniaus tapytojai.  
Kadangi norima, kad dailininkai  
įkurtų istorines revoliucio-  
nines, o ypač vadinamo "nū-  
dienio gyvenimo" temas, tad ir  
premiuoti trys eskizai: A. Sa-  
vickio "Kraujas ir pelenai" (Pir-  
čiupio tragedija), L. Petkevi-  
čiaus "Elektrikai" ir V. Gražė-  
no "Durpyne". Pasirodo, dar-  
bo, statybos temomis buvo su-  
kurta dauguma konkursui pri-  
statytų eskizų, dar vaizduotos  
kolchozų melžėjos, kolchozini-  
kų "poilsis" ir pan. temos. **E.**

**HARRISBURG, PA.** Birželio  
21-mą vieno motoro lėktuvas  
nukrito atviram lauke ir sude-  
gė. Žuvo vairuotojas Michael  
Vanasco, jo sūnus Martin, 15  
metų, ir Marlene Meade, 14 m.  
Vanasco posūnis Dennis, 15m.  
sunkiai sužeistas.

**CLEVELAND, OHIO.** LRKSA  
keturias kuopos, būtent, 8, 50,  
142 ir 307 rengia bendrą pra-  
mogą sekmadienį, liepos 19,  
J. Cepienės vasarnamy, 17903  
Dorchester Road, Cleveland.  
Dalyviai galės kortuoti, žvejoti,  
maudytis, dainuoti ir kitaip gra-  
žiai laiką praleisti. Visas pel-  
nas skiriamas įrengimui Lietu-  
vių Koplyčios Marijos Švento-  
vėje Washington, D. C.

Pramogos pradžia 2 P. M.  
Vaziuoti reikia iki 185 Lake  
Shore Blvd., pasukti į Maple-  
clift St. ežero pusėn.  
Kviečiame Susiv. narius ir ki-  
tus dalyvauti pramojeje ir pa-  
remti kilnų tikslą.

**Pyragų nekepėme, nebuvo  
miltų...**

Iš Lietuvos gautame laiške  
atsakyta, kaip buvo praleistos  
Velykų šventės. Vienas ūkio  
specialistas, turįs žmoną ir ke-  
lis vaikus rašė: "Klausiame kaip  
praleidome šv. Velykas? Mes  
tai nekaip, nes neturėjom nie-  
ko išsikepę, miltų nėra, bet  
šiaip nieko, esame sveiki..."  
Toliau laiške pasakojama, kad  
nuosavas ūkis, kur gyvenama  
(kolchoze) esąs "didelis", yra  
viena karvė, avis, keletas viš-  
tų, kiauuliukas, turime mažą so-  
delį, keliolika obelaičių, pasiso-  
dinome kiek uogų... Laiško  
autorius prieš porą metų grįžo  
iš Sibiro. **E.**

**HARRISBURG, PA.** Birželio  
21-mą vieno motoro lėktuvas  
nukrito atviram lauke ir sude-  
gė. Žuvo vairuotojas Michael  
Vanasco, jo sūnus Martin, 15  
metų, ir Marlene Meade, 14 m.  
Vanasco posūnis Dennis, 15m.  
sunkiai sužeistas.

MALDAKNYGE—

**DIDYSIS  
RAMYBĖS ŠALTINIS**

PREL. PR. JURO  
Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai. 640 pusl. Kaina 4  
dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokio-  
mis progomis.

Užsiskankant kreipkities:

GARSAS

P. O. Box 32 (71 - 73 So. Washington Street)  
Wilkes - Barre, Pa.

**KEEP FREEDOM  
RINGING**



**BUY U.S.  
SAVINGS BONDS**

#  
— Lietuvoje tik dabar pradė-  
ti leisti V. Krėvės raštai — rei-  
kia manyti, pagal partiečių nuo-  
žiūrą raštai bus atitinkamai  
"persijoti". Pirmojoje knygoje  
"Siaudinėj pastogėj" (237 ps.)  
išspausdinti apsakymai "Bedie-  
vis", "Dvainiai", "Išsibarė",  
"Silkės", "Bobulės vargai",  
"Skerdžius" ir kt. **E.**

#  
Pirmoji Kanados Jaunimo  
Diena rengiama š. m. spalį  
10-12 d.d. Hamiltone. Rengimo  
komitetas jau sudarytas.



# English Section

## SOVIET MEASURES DESTINED TO DESTROY AN ENSLAVED NATION

### Legal Considerations

At the outbreak of World War II, Lithuania was an independent democratic State. The relations between Lithuania and the USSR were based, on the one hand, by three bilateral treaties;

(1) The Peace Treaty of July 12, 1920, concluded in Moscow;

(2) The Treaty of Non-Aggression, also signed in Moscow on September 28, 1926, and

(3) The Convention for the Definition of the Aggressor, signed July 5, 1933 in London, and on the other hand, by the rights and obligations resulting from the fact that, first, Lithuania and the USSR had adhered to the Pact of Paris (Briand-Kellogg Pact) of 1928 and, second, that both States were members of the League of Nations.

On September 1, 1939 Lithuania declared her neutrality in the war that broke out between Germany and Poland, and on October 10, 1939, under the pressure of war circumstances, she concluded the Treaty of Mutual Assistance with the USSR, the Preamble of which once again re-affirmed the principles of respect for national independence and of non-interference in internal affairs, and recalled the Treaty of Peace of 1920, and the Pact of Non-Aggression of 1926, with the provisions for the peaceful solution of conflicts.

The infamous Molotov-Ribbentrop deal of August 23, 1939, amended by the secret Soviet-German Protocol of September 28, 1939, and the subsequent occupation of Lithuania, June 15, 1940, by the Soviet armed forces was an act of unprovoked aggression perpetrated for the political aims of the USSR, and a flagrant violation of all bilateral and international treaties and conventions binding both States. By this aggression the Soviet Government committed an international crime, and, thus entire responsibility rests with the Soviet Union, obliging it to re-establish the violated right and repair the damage caused.

Thus, the Soviet Union is an illegal occupant of the Lithuanian State and a fraudulent usurper of the inalienable rights of the Lithuanian people. As long as this situation will last,

the Government of the Soviet Union is bound by the law of nations which governs the rights and duties of the occupant State. Such acts as (a) forcible sovietization of the country; (b) extension of the Soviet Union legislation to the territory of the Lithuanian State; (c) the Soviet electoral law and the compulsion exerted on the population of the occupied country to participate in the elections of the constitutional organs of Soviet Russia; (d) the forcible recruitment of Lithuanian youth into the armed forces of the USSR; (e) the spoliation of the country and the population for the benefit of the Russian State; (f) the forcible russification of the younger generation; (g) physical annihilation of the enslaved nations by means of torture, murder and mass deportation into Siberia and the Arctic Regions of the Soviet Union — all that constitutes a continuous and flagrant contravention of this law.

The pre-arranged aggression against Lithuania and the two other Baltic States has been carried on by the Government of the USSR at time when the political and military equilibrium of Europe collapsed, France being defeated and Paris occupied by Hitler's armoured divisions. These circumstances permitted the rulers of the Kremlin not only to invade the Baltic States but also to stage their incorporation into the Soviet Union. Sovietization followed. Sovietization or Soviet colonialism means, on one hand the enslavement of men and

### My name is gossip

I have no respect for justice; no mercy for the defenseless. I ruin without killing; I tear down homes; I break hearts and wreck lives. You will find me in the pews of the pious, and the haunts of the unholy. I am wily, cunning, malicious, and I gather strength with age. I make my way where greed, mistrust, and dishonor are unknown. I feed on good and bad alike. My victims are as numerous as the sands of the sea, and often as innocent. I never forgive and seldom forget. My name is Gossip.

(Holy Trinity Parish Bulletin  
W. Barre, Pa.)

their transformation into Soviet mass man by

(a) spoliation and annihilation of all the educated and comparatively well-to-do classes of the nation;

(b) non-respect of all human rights and fundamental freedoms;

(c) destruction of families;

(d) breaking up national traditions;

(e) the communist indoctrina-

## "THE BALTIC NATIONS BELONG PROPERLY TO THE COMMUNITY OF FREE NATIONS"

Remarks of Congressman Edward J. Derwinski of Illinois in Congressional Record — Commemorating Baltic Nations Day.

Mr. Speaker, 23 years ago three small but vigorous, progressive, and independent nations — Lithuania, Latvia, and Estonia — were occupied by Communist Russia under conditions of cruelty, and in complete defiance of international law and order.

June 14 commemorates massive deportation from these countries by the Soviet Union as the Communists moved viciously and deliberately to break the backbone of resistance in those countries and literally scatter these brave peoples to the four winds within the vast Soviet slave empire.

At the present time, the Soviet Union in its diabolical fashion carries on the pretext that Lithuania, Latvia, and Estonia are content as members of the USSR and also maintain the pretext that the Soviet Socialist Republics bearing their names gives their people recognition and autonomy.

The facts are that in addition to waves of deportation, the Communists have attempted to re-populate and "Russify" the Baltic lands.

We must emphasize that for centuries the Baltic peoples lived under subjugation by the autocratic Czarist Russian regimes. They obtained a brief period of independence following World War I, to be swallowed up by their monstrous neighbor.

Our government's position for these 23 years has been

nation of the younger generation;

(f) uprooting the people, and on the other hand, the ruthless and reckless exploitation of the economic resources of the occupied country and of its manpower for the benefit of the Russian State and its armament program.

The Soviet rule in enslaved Lithuania is but a mockery of all the principles of the law of nations of the provisions of the United Nations Charter, and of the established principles of international morality.

L. L.

to deny the legality of the Soviet occupation of these lands; yet the leaders of the Baltic peoples now residing in the free world are rightfully disturbed that the policy of accommodation to Communism, now being conducted by the Administration, might result in withdrawal of recognition of the consulates and embassies of these lands and legal acquiescence might be forthcoming from our government to illicit Soviet control of the Baltic States.

On this occasion of Baltic Freedom Day, we must re-emphasize our determination to maintain as the cornerstone of U.S. foreign policy the great principle of self-determination of peoples which, since the days of President Woodrow Wilson has helped provide American leadership in striving for a world of true peace and freedom.

The people of the Baltic States have displayed throughout their history the stamina and ingenuity necessary to withstand years of occupation. They courageously maintain their languages, cultures, and religious beliefs, and their free world brothers strive effectively to keep alive the spirit of freedom for which they stand, and look forward to restoring independence and legitimate governments to these three Baltic nations.

Mr. Speaker, the Baltic States, like all countries under Communist rule, belong properly to the community of free nations. The ideals of freedom and independence remain alive in the men, women and children of Lithuania, Latvia, and Estonia. As we recall the horrors of the mass deportations which occurred 23 years ago on June 14, we firmly vow to leave the lamp of liberty lighted for all people behind the Iron Curtain.

### U.S. Negro Problem Discussed in Primary School

Tarybinis Mokytojas, Vilnius, 21 May 1964.

"Our group has a visitor today," announced ... the teacher ... At that moment students brought in a new toy. It was a Negro doll.

"His name is Johnny," explained one of the girls. "He has just arrived from the ship. Capitalist gentlemen killed his father and threw him into the ocean, but Soviet sailors saved him and brought him to our country. Now he will live with us." E.

## Khrushchev cannot be wrong

In 1962, Mr. Khrushchev commanded the whole of socialist agriculture to abandon the system of grass rotation as a basis for production of fodder and to introduce planting of pulses and sugar beets instead.

At that time four Lithuanian agricultural experts attempted to oppose Khrushchev's innovation. They pointed to the fact that the cattle, and particularly the milk cows, of Lithuania have for centuries been raised on grasses and have always had a high yield of milk and a steady increase in weight. Furthermore, the grass rotation system requires less labor and if given adequate attention produces large quantities of the cheapest possible fodder.

Khrushchev, however, did not agree, and in his speech in Minsk, in March 1962 he publicly ridiculed the Lithuanian farm experts. Accusing them of ignorance, he advised them to ask the cows what they would prefer as fodder, grasses or pulses and sugar beets.

Naturally, the Lithuanian farm experts were not in a position to answer Khrushchev's attacks and the socialist farms in Lithuania were forced to follow the pattern laid down by Khrushchev. They abandoned the highly beneficial cultivation of grasses and turned to the raising of pulses and sugar beets without any discernible benefits resulting either for the socialist farms or for the farm animals.

On February 10, 1964, Mr. I. Volovchenko, the Soviet Minister of Agriculture, delivered a speech on Soviet farming in which he unexpectedly gave unqualified approval to grassland crop rotation: "... Grass must be planted wherever it is expedient and useful." No reference to Khrushchev's orders of 1962 was made.

Obviously, Mr. Khrushchev, the "arch expert of farming" was wrong in 1962. But who would dare to criticize him for that in 1964?

Like Stalin, he "just cannot be wrong". JPU Bulletin

## A camera helps develop a man's faith

KUWANA, Japan — The opening of a camera shutter here recently by a Maryknoll Missioner created an aperture in a man's heart and soul to receive the gift of faith.

"It was a beautiful Sunday here at my mission on the Island of Honshu," Rev. Graham P. McDonnell, M.M. of Detroit, Mich., relates, "and after Mass, I had a visitation scheduled to a sick woman whose father was dying.

"Upon reaching the home, I proceeded to minister to the sick woman. After I had completed my sick call, the woman's father woke up. Knowing his reluctance towards Baptism, I didn't bring up the subject, instead I took some pictures. By this time the old man was quite intrigued by my camera and asked me to take his picture before he died. While on the subject of death, I asked him if he had his 'ticket to Heaven'. When he said no, I said Baptism was it. Without any hesitation, he old man asked me to baptize him.

"Although the film I shot was overexposed", Father McDonnell said, "the picture taking was successful as I did create a clear picture of faith for a dying man."



LIETUVIS VIETNAME. Roger Zailskas, Amerikos arm. leitenantas, klauso pranešimo apie jo instruktuojamo dalinio sąlytį su priešu.

## POLITICAL EMMIGRATION MOSCOW'S TARGET

The Bulletin of the Estonian Information Center in Stockholm, Sweden, (No. 440) has shed some light upon Moscow's attempts to influence emigrees of Baltic nationality residing abroad.

Last summer in Moscow a special committee was set up: "The All-Union Committee for Developing Cultural Relations with Fellow Countrymen Abroad". The chairman of this committee was a certain B.M. Maliaiev (a Russian), and there was also initiated a special newspaper, Voice of the Homeland.

The goals of this organization were outlined in an article which summarily declared that the object of the new organization is to abolish the refugee status of those persons who have left their homeland and to transform them into "Soviet patriots" or at least into "Fellow countrymen".

Those refugees (political emigrees) who continue to oppose the forcible occupation of their countries by the Soviet Union and to do whatever they can to disclose the real character of Soviet colonialism in their homelands are, as before, classified as enemies of the people, of their homelands and of the Soviet Union.

No doubt, the aims of the newly created committee in Moscow are to split the emigrees from the Soviet occupied countries into good guys and bad guys and to plant among them the seeds of mutual suspicion and hostility, thereby

weakening their national political organizations, which are of their respective countries. The Moscow-directed Communist infiltration into the organizations of the Estonian, Latvian and Lithuanian emigration abroad has, in some cases, already begun to make itself felt. IPU Bulletin

## A new twist for college

Musoma, Tanganyika — The Maryknoll Fathers here have added a new twist to their faculty of Musoma College.

Recently the college hired a musical instructor known locally as Bwana Twisti, a well-known trumpet player who moonlights at the Gay Time Bar. So popular is Mr. Twisti that all other night spots in Musoma close two nights a week when he is playing.

"The whole idea sounds unusual," says Rev. Brendan P. Smith, M.M. of San Francisco, Calif., college headmaster, "but actually Bwana is a gentleman and a credit to any faculty. Since his arrival, the music course has become the college's most popular elective."

Aside from being a popular faculty member, Mr. Twisti cut quite a figure on campus. He wears a plaid cap, black and white shoes, and twirls his trumpet constantly in the sun. As one Father remarked, "He is a cool character in a hot place."



PRANČISKONŲ šv. Antano gimnazijos penktoji laida. Pirmoje eilėje viduryje rektorius Tėv. J. Gailiusis, O.F.M., direktorius Tėv. G. Baltrušaitis, O.F.M.

## ISIGYKITE L R K S A ISTORIJA!

Kiekvienas sąmoningas lietuvis, kuriam rūpi susipažinti su mūsų pirmųjų ateivių vargais ir rūpesčiais, su pirmųjų draugijų, organizacijų ir parapijų steigimu, su mūsų Susivienijimo praeičia, darbais ir nuopelnais religinėje, fraternalinėje, tautinėje ir kultūrinėje srityje, turėtų įsigyti

dr. Antano Kučo parašytą

LIET. ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO ISTORIJA

Kaina \$3.00

Užsisakant kreipkitės į

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.



## RENOWNED ICE STAR JEAN SAKOVICH-SAKEVIČIŪTĖ

**SHENANDOAH, PA.** Now that the Jerry Wolman days have ended it would seem fitting to pay tribute to another celebrity who has put the name of Shenandoah on the map. I may as well be honest. Shenandoah is only part of the name. The exact title of the community is Shenandoah Heights.

Out of this neck of the woods comes one of the most graceful performers whoever donned a pair of ice skates.

Her name is Jean Sakovich, (Joana Sakevičiūtė), figure skater par-excellence, daughter of Mr. Mrs. William Sakovich of Virginia avenue.

Jean, who started her skating on small ponds atop the hill, has gone on and touched her blades to some of the most renowned areas of the world.

At one time in her life ice skating was just an avocation with Jean and her primary goal was to be a Florence Nightingale. Little did she know that while pursuing this objective, fate would step in and change her entire life.

While studying nursing in New York, she would spend her off hours at Rockefeller Center, exhibiting her unknown talent on the ice. A scout, representing a major ice show, happened to be at the rink one day and observed the splendid potential of this girl.

He asked her if she would consider skating as a career.

Jean who admits to this day that she was shaking in her skates, thought to herself, what have I got to lose.

She got dressed, she auditioned and she was signed.

Since that eventful day she has traveled the world many times over.

Her most noted success of late was her featured billing in the world famous international ice show, "Holiday On Ice of 1964."

When the show closed in Japan, Jean went on to Johannesburg, South Africa where she was again featured, this time in a pantomime ice show depicting the tales of Mother Goose.

The engagement finished in February of this year and Jean decided to head home. With time being no problem she chose to take it easy and see some of the world which existed beyond the spotlight. She visited such places as Athens, and Paris enroute to the Coal Regions.

In her profession she still dislikes working on small ice and has always utilized her skill best in a spacious arena.

When asked about her travels and the place she loves best, Jean gave the nod to the Far East.

(Evening Herald, Shenandoah, Pa.)

## BESIKEIČIŪS SVEIKATOS TARNYBŪ POBŪDIS

Mediciniška priežiūra per paskutinius kelis metus JAV-ėse sparčiai keitėsi. Ir šis didžiulis mokslinių išradimų progresas padarė medicinišką priežiūrą daug daugiau kainuojančia.

Neseniai padaryta apžvalga, kam šeimos išleidžia savo pinigų, parodė, kad 1960 m. tipiška šeima išleido mediciniškos priežiūros reikalams maždaug 345 dolerius į metus. Ši suma yra 75 proc. didesnė už 1950 metus. Sveikatos reikalams dabar išleidžiama apie 6 proc. šeimos pajamų.

Anksčiau buvo įprasta eiti pas daktarą vidutiniškai tris kartus į metus, dabartiniu metu tokie vizitai vidutiniškai yra daromi penkis kartus. Panašiai yra ir su vizitais pas dantų gydytoją.

Kita padidėjusios mediciniškos priežiūros priežastis yra ta, kad labai išplito ligoninių draudimai. Šiandien trys iš keturių asmenų yra apsidraudę. Šie draudimai padengia ligoninių ir chirurginę priežiūrą, o daugeliui padengia ir visą medicinišką priežiūrą. Šie draudimo planai dažnai sutaupe savo nariams dideles pinigų sumas.

Galiausiai, Amerikos populacijos gyvenimas prailgėjo dėl padarytų pažangų medicinoje. Vidutinis gyvenimo ilgis šiaudien yra 70 metų, t.y. penkiais metais ilgesnis už periodą tuoj po Antrojo Didžiojo Karo ir 25 metais ilgesnis negu šimtmečio pradžioje.

Siuo metu federalinės, valstybinės ir vietinės valdybos turi apie vieną ketvirtadalį išlaidų sveikatos reikalams. Federalinės valdžios fondai, pavyzdžiui, yra išleidžiami moksliniams tyrimams, viešai sveikatai, sanitariniam ir paskutiniui metu mediciniškai lavinimui ir ligoninių bei kitų pastatų statybai. Tačiau ir šios plataus masto valdžios išlaidos nepadengia trijų ketvirtadalių visų medicinos išlaidų, kurios pa-

dengiamos paskirų asmenų įvairiausiomis priemonėmis.

Dauguma žmonių eina pas gydytoją ir moka nuo 3 iki 5 dolerių už vizitą ir nuo 7 iki 10 dolerių už vizitą namuose. Jeigu jie yra paguldyti ligoninėse, jie moka už kambarį, maistą, chirurgui, jeigu yra operuojami, ir už vaistus.

Tačiau didelė žmonių dauguma dabar turi sveikatos draudimus, dengiančius ligoninės išlaidas, už kuriuos jie moka reguliariai. Tipiškas draudimas darbininkui ir jo šeimai kainuoja 19 dolerių mėnesiui. Draudimas, padengias vizitus pas daktarus, visai šeimai kainuoja 31 dolerį mėnesiui. Dažnai darbdavys užmoka dalį šių draudimų kaipo 'priedėlius' darbininkams kartu su apmokamomis atostogomis ir nedarbu ligos atveju.

Tačiau apie 35 proc. žmonių neturi sveikatos draudimų. Jie dažnai sudaro problemų, ypač seno amžiaus asmenys, kurie negalėjo apsidrausti per savo darbo metus.

Faktas, kad daugelis seno amžiaus piliečių yra šioje grupėje ir nėra dengiami privataus ligoninių draudimo, yra priežastimi, kodėl prezidentas Johnsonas skatina praplauti Socialinės Apsaugos programą ir įtraukti priežiūrą ligoninėse asmenims virš 65 metų amžiaus. Ligoninių kaina galėtų būti padengta, jis sako, padidinant Socialinės Apsaugos mokesčių tik vienu ketvirtadaliu procento, kuris būtų mokamas darbininko ir darbdavio. Prezidentas Johnsonas pasakė: "Nėra reikalo antraklasės rūšies sveikatos priežiūrai; nėra reikalo paneigti bet kuriam iš mūsų žmonių modernios medicinos galimybių; nėra reikalo seno amžiaus žmonėms pakelti asmeninę ekonominę krizę, į kurią sunki ir ilga liga dažnai juos įstumia".

A.C.N.S. (American Council)

## Wyoming klonio Lietuvių Dienos auksinė sukaktis



PIRMOSIOS LIETUVIŲ DIENOS RENGIMO KOMITETAS

Ziūrint iš kairės dešinėn sėdi: Jonas Jasonis, Petras Gibavičius, Jonas Sevets — išdininikas; Vincas T. Kvetkas (Kvetkauskas) — Liet. Dienos sumanytojas ir rengimo komiteto pirmininkas; Jurgis Milišauskas programos vedėjas; Kazys Sakočius; antroji eilė — Mikas Butvičius, Andrius Ažukas, Andrius Grazevičius, Kazys Gibavičius, Mikas Stanaitis, Vincas Pilkionis ir Antanas J. Kišis — sekretorius.

Pažymėtina, kad iš pirmosios Liet. Dienos rengimo komiteto narių gyvi yra tik trys, būtent Vincas T. Kvetkas — ilgametis LRKSA sekretorius, Petras Gibavičius ir Jurgis Milišauskas.

Lietuvių Dienos pradžios istorija yra tokia: V.T. Kvetko iniciatyva, Pit tsono Lietuvių Jaunų Vyrų katalikų Draugijai ir Wilkes Barre Lietuvių Blai-vybės Draugijai remiant, 1914 m. balandžio mėnesį buvo su-

šauktas susirinkimas ir sudarytas rengimo komitetas. Pirmoji Liet. Diena įvyko liepos 16 d. Valley View parke ir gerai pasisėkė. Po to Liet. Dienos buvo rengiamos kas metai, pilnas skirtas Sv. Kazimiero Seserų vienuolynui, Tautos Fondui, dėl pirmojo pasaulinio karo nukentėjusiems lietuviams šelpti, Elm hursto prieglaudai, Jėzaus Nukryžiuotojo Seserims ir kitiems labdariniams ir kultūriniais tikslams.

## SPECIALUS TAUTYBIŪ ATSTOVŪ PASITARIMAS

### Naujojo imigracijos įstatymo projektas pradeda judėti

Birželio 11 JAV kongresas pradėjo apklausinėti naujojo įstatymo imigracijos reikalui (H. R. 7700 ir S. 1932). Pirmiausia priimami žodiniai pareiškimai iš kongreso narių, valdžios žmonių, vėliau atskirų organizacijų atstovų ir asmenų.

NCWC-CRS reikalų vedėjas vysk. E. Swanstrom birželio 11 buvo susikvietęs 25 tautybių atstovus specialiam pasitarimui, kuriame buvo sutarta organizuoti ir individualiai prašyti, kad Kongresas naujajį įstatymą dar šią vasarą priimtų. Pasitarime dalyvavo ir Balfo reikalų vedėjas, kuris buvo įtikintas, kad naujasis įstatymas lietuviams taip pat bus naudingas.

#### Senasis kvotų įstatymas

Pagal 1920 metų gyventojų surašymo duomenis buvo nustatyta imigracinės kvotos: kiek iš kurio krašto žmonių gali kaset atvykti į JAV. Jų bendras skaičius nustatytas 157,000 metams. Pirmumas teikiama specialistams, JAV piliečių artimiems giminėms. Lietuvoje gimusių galėjo atvykti per metus 384.

Sis įstatymas nebuvo tobulas, ypač nevykusiai nustatytos kvotos, pvz. Anglija turėjo 65,361 vietų, o per metus teišnaudodavo apie 40 proc. savo kvotos, kai beveik to pat dydžio Italija ar Lenkija turėjo tik 6,000 kvotos numerių. Tų šalių žmonės laukė eilės metų metus. Nepriklausomybės laikais lietuviai taip pat buvo priversti laukti kelis metus kvotos numerio. Dabar Lietuvos kvota yra visiškai atvira, nes okupantai neleidžia iš Lietuvos laisvai į JAV, emigruoti, o iš kitų pasaulio kraštų lietuvių neatsiranda 384 kiekvienais metais. Neišnaudota Lietuvos kvota pranyksta.

#### Naujojo įstatymo projektas

Senasis kvotų įstatymas buvo labai nepalankus Europos pietų kraštams, kaip Italijai, Ispanijai, Graikijai. Jis netikslus demokratiniais ar rasiniais atžvilgiais, nes iš norinčių vykti į JAV pirmiausiai buvo klausama: kur esi gimęs. Jei gimęs Anglijoje, važiuok tuoj, jei

Graikijoje — lauk eilės dešimtį, penkiolika metų. Pagal naujajį įstatymą nebus klausama, kur esi gimęs, bet kiek tu būsi naudingas Amerikoje, tačiau kiekvienam kraštui bus palikta bent 200 rezervuotų vietų ir nebus leidžiama nei vienam kraštui turėti daugiau kaip 1,600 vietų. Taigi naujasis projektas gal nepatiks britams, vokiečiams, bet tų kraštų vyriausybės ir nenori savo gerų žmonių į JAV išleisti.

Naujasis įstatymo projektas padidina įvažiavimą į JAV skaičių, palieka artimos gimtystės ir specialistų privilegijas bei pasirūpina benamiais, tremtiniais ir persekiojamais, kuriems išleisti kartas nuo karto buvo reikalingi specialūs įstatymai. JAV valdžios žmonės visad užtikrindavo Balfą, kad duos įvažiavimo vizą be jokių kvotų lietuviams, buvusiams ar esantiems Sibire. Balfas turi įleisti dokumentus lietuviui net iš Kubos; dėja, komunistai tokius išvažiavimus labai trukdo.

#### Kaip pagreitinti naujojo įstatymo priėmimą.

Vysk. E. Swanstromo konferencija pilnai įtikino rašančią, kad naujas projektas būtų labai naudingas ir Lietuvai, kai ji bus laisva, o dabar neužimtas lietuvių vietas būtų galima panaudoti kitur (ne Lietuvoje) gimusiems. Minėtoji konferencija sutarė paraginti savo tautines grupes ir organizacijas narius, kad apipiltų laiškais ir telegramomis kongreso narius ir JAV prezidentą. Telegramos prezidentui ar senatoriui tekaunuoja 85 centus. Jose reikėtų tik pažymėti naujo įstatymo

projektu numerį: kongresmanui — H.R. 7700, o senatoriui — S. 1932. JAV prezidentui galima abu numerius žymėti (Telegramos pavyzdžiai "Respectfully request your personal forceful intervention enactment into law HR 7700-S1932). Kai Lietuva bus laisva.

Senoji kvotų sistema nebus naudinga laisvai Lietuvai, nes 384 vietų tikrai nepakaks metams. Naujasis įstatymas tokiu atveju bus lankstus ir iš Lietuvos į JAV galės atvykti žymiai daugiau. Dabar atliekama tuščia Lietuvos kvota galės būti panaudota kitų kraštų eilės laukiantiems.

Naujasis įstatymas dar tebėra diskusijų formoje, jo galutinė redakcija nėra nustatyta, tačiau ji palaiko labai daug senatorių, kongresmanų ir pats JAV prezidentas Johnson, bei šimtai JAV organizacijų. Jis įsigalios tik per 5 metus, kasmet 20 proc. kvotų suvedant į bendrą krepšį, iš kurio jos bus dalinamos laukiantiems vizų.

KUN. L. JANKUS

Bostono kardinolas Edward J. Cushing Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje paaukojo 5,000 dolerių. Auką įteikė pas jį atsilankiusiam gimnazijos direktoriui kun. Br. Liubinui, kurį lydėjo kun. L. Jankus ir Bostono L. B. pirm. J. Vembrė.

Prancūzijos prezidentas C. de Gaulle su savo ministerais buvo nuvykę į Bonną ir ten su Vakarines Vokietijos vadovais svarstė Europos vieningumo sustiprinimo reikalus.

## DIEVAS SU MUMIS

### MAZIESIEMS KATEKIZMAS Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Sv. Kazimiero Seserų. 73 pusl., paveiksluotas. Kaina 30 egzempliorių.

Užsisakant kreipkitės į  
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

## U.S. AUTHOR SCORES U.N. FOR SILENCE ON BALTS

Henry C. Wolfe in *Christian Economics*, New York, 2 May 1964.

"...Since the Balts are religious, freedom-loving people, proud of their ethnic and cultural heritage, they have never surrendered to Soviet imperialism. The Kremlin, in consequence, is following the cruel procedure of deporting Balts from their home communities and replacing them with Russians, carrying out, meanwhile, a genocidal policy.

"While these crimes are being perpetrated, the United Nations is engaged in a campaign of extreme anti-colonialism in Africa. Granted the Africans' right to freedom, the hysterical so-called anti-colonialism of considerable segments of UN membership is responsible for great injustice, bloodshed and danger. Not unexpectedly, this UN extremism is exploited by the Russian and Chinese Reds.

"...Yet on the floor of the UN Assembly, where demands are presented for immediate "Uhuru" (independence) for primitive African tribes, we hear no voice raised on behalf of the long-civilized Baltic nations.

"It is not only for the sake of the three Baltic states, but

even more for the sake of the free world and the UN itself, that the Western Powers should speak up. What happens to the three oppressed peoples is important to every human being who values decency and freedom. Estonia, Latvia and Lithuania present the United Nations and the United States with a moral challenge that cannot be evaded". E.

## Jews pressured to renounce parcels from abroad

The Jewish minority in Lithuania has been subjected to a new pressure by Communist authorities. Recipients of parcels from abroad, which for some hard pressed families constitute the main source of livelihood, are now made to denounce the senders and to send the parcels back.

The Party organ *Tiesa*, Vilnius, quotes in its April 26 issue a couple of letters published in the provincial newspaper *Raudonoji Vėliava*, published in Siauliai. In one of them C. Zilbermanas a resident of Siauliai, scolds the London firm of Dinerman Co.

## SKAIČIAI DAR NE VISKAS

Komunistinė spauda dažnai pasigiria įvairiais skaičiais, kai palygina padėtį pvz. su prieš 10 m. buvusiu. Dabar skelbia, kad palyginus su 1953 metais, pramonės gamyba Lietuvoje pakilusi keturis kartus. Tai nestebina, nes pramonės spartinimas vykdomas ne tik Lietuvoje, bet ir kituose pavergtuose ar satelitinuose kraštuose. Komunistinė spauda nurodo, kad režiminėje Lietuvoje žymia vieta užima staklių, prietaisų gamyba, laivų statyba, radiotechnikos pramonė, o pastaruųjų metu pagal Maskvos nurodymus spartinama chemijos pramonė. Nėra paslaptis, kad žymiai išaugo energetinis ūkis ir taip pat žinoma, kad elektra naudo-

Ltd. 93-97 Regent St., London for sending him a parcel. "The firm 'Dinerman,' he says 'is not a group of 'samaritans' or merely a gang of speculators. It is a nest of anti-Soviet propaganda and intelligence, which seeks to perpetrate sabotage in our country, to lure the lovers of an easy life. I earn a good salary. I have no need for your parcels whatsoever."

In another letter, M. Segalis writes: "I expressly ask you not to trouble yourselves and not to send anything to my or my wife's address, because I shall send everything back to you." E.

Liepos 4 d. Lietuvos Atstovas ir Ponia O. Kajeckienė dalyvavo V. Dep-te priėmimo, rengiamame JAV Nepriklausomybės šventės proga. LPWZ



PREZIDENTAS JOHNSONAS liepos 2 pasirašė "pilietinių teisių" įstatymą.



# Okupuotoje Lietuvoje

Lietuvos moksleiviai —  
į kolchozus

Komjaunimo Centro komiteto sekretorė V. Daukaitė Vilniaus ELTOS korespondentą informavo, kaip Lietuvos moksleiviai leis šiuo metų vasarą. Pagal Daukaitę vasaros metu tenka moksleiviams ne tik pailsėti, bet ir "patirti daug naujų". Profesinių sąjungų, kolchozų, sportinės ir kitose stovyklose vasarą praleis daugiau kaip 100, 000 moksleivių. Žemės ūkio darbuotojų vaikai numatyti sutelkti pionierių stovyklose netoli Panevėžio, Ignalinoje, Palangoje, Telšiuose. Be to, Lietuvoje bus organizuota apie 80 stovyklų miestų jauniesiems gyventojams ir po 2-3 kolchozines bei tarpkolchozines stovyklas kiekviename rajone. Moksleiviai dirbs ir kolchozuose. Numatyta, kad kolchozuose ir sovchozuose veiks apie 1,500 gamybinių brigadų.

Dar organizuojami ir vad. turistiniai vyresnių klasių moksleivių žygiai po Lietuvą. Kokias turistines vietas jie lankys? Ogi pastarąjį karą vad. "Didžiojo Tėvynės karo" kovų vietas, istorinius-revoliucinius (bolševikinius) paminklus, septynmčio statybas. Šią vasarą Lietuvoje rengiamos trys moksleivių šventės.

Lietuvos ansamblio gastrolės  
Vokietijoje

Gegužės mėn. Lietuvos dainų ir šokių liaudies ansamblis buvo išvykęs gastrolė į Rytų Vokietiją ir Cekoslovakiją. Vilniuje veikia ansamblis koncertavo ir Berlyne, iškilmingame vakare, skirtame R. Vokietijos -Sovietų Sąjungos draugystės savaitės atdarant. Concerta transliavo televizija "Literatūra ir Menas" (nr. 20 pažymėjo, kad lietuvių pasirodymą televizijoje galėjo matyti ir Vak. Vokietijos žiūrovai. Pagal bendrą, sovietiniams svečiams taikomą programą, lietuviai menininkai turėjo padėti vainiką prie paminklo sovietiniams kariaus Treptovo parke.

Vilniaus ansamblis dar koncertavo Leipce, Rostocke, įvairiose Vokietijos Baltijos pajūrio vietovėse.

Vokietijoje gyvenančios "Tiesos" korespondentė L. Stepanauskas savo pranešimuose pastebėjo, kad rytų vokiečiams ypatingai patikę ir "virtuozais" vadinami šokiai "Rugeliai", "Gaidys", "Klumpakojis", "Pempel, pempel", skudučių muzika, skrabalais V. Krupicko sugrotas "Medinis žirgelis", kanklininkų atlikti įvairūs dalykai.

Dainų šventės dainos apie  
partiją

Gegužės 23 d. Vilniuje įvyko vienuoliktąjį miesto dainų šventę. Buvo išpildyti sovietų ir Lietuvos "respublikos" vals-

tybiniai himnai, įvairiose dainose garbinta partija ir sovietinių karių žygiai, ypač gi jų įvykdytas Vainiaus "išvadavinimas". Atlikta S. Vainiaus "Dainos apie plačiąją žemę", sveikinti įvairių tautybių žmonės. Kad šventei truko tautinio pobūdžio liudijimo visa eilė rusų, gadų, latvių, lenkų ir kitų tautybių liaudies dainų.

Tuo pačiu metu Klaipėdoje vyko moksleivių dainų šventė. Čia vėl atiduota duoklė kitų tautų komunistinėms dainoms, 4,000 moksleivių choras pvz. E. Pildė italų darbininkų (komunistų) dainą "Raudonoji vėliava". Spaliukai dainavo J. Karoro "Raketa", V. Paltabavičiaus "Tu mano mažytė" ir kitas dainas.

Vilniuje tartasi meno istorijos  
klausimais

Gegužės mėn. antroje pusėje Lietuvos Mokslo akademijoje vyko kelių respublikų zonišnis pasitarimas meno istorijos klausimais. Be Pabaltijo respublikų dalyvavo Gudijos ir Ukrainos mentyrininkai. Maskvos nurodytas uždavinys buvo aptarti klausimus, susijusius su Sovietų Sąjungos tautų teatro, kino ir muzikos meno istorijos nušvietimu, esą, mažiausiai iš tirtame laikotarpyje nuo 1930 metų iki pastarąjį (vad. "Didžiojo Tėvynės") karo. Šį pasitarimą organizavo Maskvos Meno istorijos institutas su Lietuvos Mokslo akademijos menotyro grupė, gi ji atidarė akademijos viceprezidentas, "istorikas" J. Žiugžda.

Pagal Vilniaus ELTOS pranešimą ("Tiesa" nr. 125, geg. 30) gegužės 29 d. iš Vilniaus į Kazachstaną plėšinių žemes išvyko daugiau kaip 200 Lietuvos stovyklininkų — tai mūrininkai, betonotojai, armatūrininkai, tinkuotojai, šaltkalviai, montuotojai ir kt. iš viso 12 specialybių darbininkų. Jie stovysią grūdų elevatorių ir Kazachstane išbūsią pusę metų.

(E) Sekminių metu Nuernberge, Vokietijoje, įvykusio sudėtų krašto išeivių vokiečių suvažiavime koncertų metu šalia kitų tautybių pasirodė ir Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė. Lietuvių šokiai turėjo didelę sėkmę. Juos stebėjo tūkstančiai suvažiavusių.

Sv. Kazimiero lietuvių kapinės Chicagoj jau priglaudė apie 36,000 lietuvių. Tik pereinantis metais ten palaidota arti 850. Kasdien palaidojama po 2 - 3. Sv. Kazimiero kapinės įsteigtos tik 1903 metais. Kiti lietuviai anksčiau ir dabar laidojami kitur. Tad Chicagoj, galima sakyti, mirusių lietuvių yra arti 50,000. L.

## Prel. K. ŠAULIO laidotuvės

Gegužės 9 d. miręs prel. K. Šaulys, Lietuvos Nepr. Klausomybės akto signataras, gegužės 12 d. iškilmingai palaidotas Lurgano m., Sveicarijoje.

Geulingas pamaldas laikė Lurgano vyskupas asistuojamas m. g. Ignatavičiaus ir magr. Razmino.

Prie kapo atsisveikinimo pamokslą pasakė magr. Ignatavičius. Lietuvos diplomatu vardu atsisveikinimo žodi lietuvių ir italų kalbomis tarė min. St. Lozoraitis. Lietuvos laisvinimo institucijų vardu vėlionį pagerbė VLIKo Vykd. Tarybos Užsienio Reikalų Tarybos vadovas dr. P. Karvelis, dar kalbėjo prof. V. Juodeika ir Sveicarijos lietuvių vardu PLB Sveicarijos Kr. Valdybos pirminkas dr. Kušlys. Jis padėkojo šv. Brigitos vienuolyno seserims už ilgametę vėlionies globą.

Laidotuvėse dalyvavo PLB Vokietijos Kr. Valdybos pirm. dr. kun. J. Ažiava, Liet. Sielovados Vokietijoje dir. Tėvas A. Bernatonis. Paskutinę pagarbą vėlioniui atiduoti dar buvo atvykęs būrys lietuvių iš Vokietijos, Italijos ir Sveicarijos.

Zinia apie prel. K. Šaulio mirtį paskelbta daugelyje Sveicarijos laikraščių. Be didesnių laikraščių apie Šaulio gyvenimą ir mirtį parašė, ir mažesnių vietovių spauda, pvz. "Davoser Zeitung" (nr. 108, geg. 11). E.

## Žygiai atstatyti Lietuvos įstaigų veikimą

Brazilijos vyriausybei 1961 m. kovo 11 d. uždarius Lietuvos Konsulatą Sao Paulo ir Lietuvos Pasiuntinybę Rio de Janeiro, dėtų pastangų nepaisant, nepavyko atstatyti minėtų įstaigų veikimo. Dabar iš Brazilijos Eltai pranešama: naujam Brazilijos prezidentui Branco pareiškus, kad jis busias palankus pavergtosioms tautoms, pastaruoju metu sujudo Sao Paulo ir jo provincijos lietuviai. Posėdžiuose svarstomos priemonės, kurių tektų griebtis siekiant atstatyti pilnas veikimo teises Lietuvos diplomatinėms įstaigoms Sao Paulo ir Rio de Janeiro miestuose. Nutarta kreiptis tiesiogiai į naująjį Brazilijos prezidentą. Kadangi tai bendras visų lietuvių reikalas, jie kviečiami prisidėti prie tokios. Brazilijoje renkami parašai; o gyvenantieji svetur kviečiami siųsti prašymus tiesiog Brazilijos prezidentui, jo prašant atstatyti Lietuvos Konsulato Sao Paulo ir Pasiuntinybės Rio de Janeiro veikimą. E.

NEW ORLEANS. Birželio 16 į Pontchartrain ežerą nuo laivų (barkų) perskrioto tilto įkrito busas. Prigirė 6 keleiviai.



KRYŽIAUS ŠVENTINIME. Iš kairės pačiame krašte dr. George H. Bennett, Andrius Salvest, prie kryžiaus Charles Potetti, prel. M. Kemėžis, vysk. Joseph P. Denning, prel. J. Balkūnas. Nuotrauka V. Maželio.

## APIE LATVIUS IŠEIVIUS — jų organizacijos ir veiklą

Pagal pačių latvių paskelbtus duomenis (plg. Vokietijoje leidžiamas "Mitteilungen aus baltischem Leben", nr. 1, 1964), 1945 m. už Latvijos ribų buvo atsidiūrę daugiau kaip 120,000 latvių. Išeivių skaičius būtų buvęs dar didesnis, jei Latvija nebūtų buvusi sovietinių dalinių atkirta nuo Vakarų. Latvių centrinės kartotekos žiniomis, Vokietijos vak. zonos latvių skaičius siekęs 107,000 ir dar apie 5,500 latvių buvo pasiekę Švediją.

"Mažoji Latvija" DP pokario meto stovyklose — taip latviai yra pavadinę stovyklose Vokietijoje vykusi gyvenimą. Jis daugeliu požiūriu panašus į lietuvių ar estų gyventas dienas. Buvo gausiai steigiamos mokyklos, Pabaltijo universitetai Pinnerberge iš 1300 studentų buvo 600 latvių, jie anuomet Vokietijoje turėjo 10 teatrų, buvo rengiami koncertai, parodos, įvyko 13 dainų švenčių. Žinoma, veikė laisvinimo, bendruomenės ir kt. latvių organizacijos. Pripažįstama, kad tuo metu buvo pasiekta gražių laimėjimų.

Anglijoje nuo 1950 m. veikia Latvių Tautinė Taryba Didž. Britanijoje — ji rūpinasi latvių tautiniais reikalais, ryšiais su britų įstaigomis ir pan. Švedijoje panašius tikslus turi ten veikianti Latvių Centrinė Taryba, o šalia jos įsteigta dar Latvių Pagalbos Komitetas — jis daugiau rūpinasi šalpos klausimais.

JAV-se svarbiausia latvių organizacija yra Latvių Amerikoje Susivienijimas (Amerikas Latviešu Apvienība) — šio nariais yra daugiau kaip 170 organizacijų, bažnytinių bendruomenių ir tautinių grupių. Latvių Susivienijimui Australijoje priklauso apie 50 paskirų organizacinių vienetų. Iš užjūry veikiančių organizacijų tik Kanadoje veikia Tautinė Latvių Sąjunga renkama tiesiogiu ir slaptu balsavimu.

Reikia paminėti ir vieną pačių reikšmingiausių latvių organizacijų išeivijoje — latvių savišalpos sąjunga "Daugavas Vanažis e. V." Ši latvių organizacija buvusių latvių karių buvo įsteigta 1945 m. vienoje belaisvių stovykloje Belgijoje. Šiandien ji veikia 13-je Europos kraštu, Amerikoje ir Australijoje ir turi apie 9,000 narių — tai daugiausia buv. latvių legiono nariai, jai priklauso ir kiti latvių patriotai bei moterys. Elta

WILLIAMSPORT, PA. Birželio 21 Lynceming upely prigirė Mrs. Eva Gebhard, 31 m., ir jos dukterė Ann, 10 metų. Dukrai įkritus į vandenį, motina iš valties soko galbėti ir abi nuskendo. Jų kūnus iš vandens išėmė po 40 minučių.

vos organizacija, kurios uždavinys informuoti kitus kraštus apie padėtį Pabaltijo kraštuose ir laisvajame pasauly kelti dėmesį Pabaltijo kraštams bei jų laisvinimo pastangoms. Leisdamas propagandines brošiūras, rengdamas parodas, leisdamas specialius ženklius ir kitais būdais Fondas atlieka svarbų uždavinį. Informacijos srity šis Fondas glaudžiai bendradarbiauja su Europos latvių apjungiančia organizacija — Latvijos Atnaujinimo komitetu.

Nuo 1945 m. toliau tebeveikia pagrindinė latvių bendruomenės įstaiga — Latvių Centro Taryba (Latviešu Centrālā Padome) su jos vykdomoju Latvių Centrinu Komitetu. 1951 m. toji organizacija buvo įteisinta, šiuo metu ji veikia Vokietijoje ir ji turi pavadinimą "Latvių tautinė bendruomenė Fed. Vokietijoje e. V." Ji daug nuveikė kultūros, socialinėje srityse. To komiteto išlaikoma Muensterio mieste veikianti vienintelė laisvajame pasauly latvių gimnazija.

Latvių Tautinė Taryba Didž. Britanijoje — ji rūpinasi latvių tautiniais reikalais, ryšiais su britų įstaigomis ir pan. Švedijoje panašius tikslus turi ten veikianti Latvių Centrinė Taryba, o šalia jos įsteigta dar Latvių Pagalbos Komitetas — jis daugiau rūpinasi šalpos klausimais.

JAV-se svarbiausia latvių organizacija yra Latvių Amerikoje Susivienijimas (Amerikas Latviešu Apvienība) — šio nariais yra daugiau kaip 170 organizacijų, bažnytinių bendruomenių ir tautinių grupių. Latvių Susivienijimui Australijoje priklauso apie 50 paskirų organizacinių vienetų. Iš užjūry veikiančių organizacijų tik Kanadoje veikia Tautinė Latvių Sąjunga renkama tiesiogiu ir slaptu balsavimu.

Reikia paminėti ir vieną pačių reikšmingiausių latvių organizacijų išeivijoje — latvių savišalpos sąjunga "Daugavas Vanažis e. V." Ši latvių organizacija buvusių latvių karių buvo įsteigta 1945 m. vienoje belaisvių stovykloje Belgijoje. Šiandien ji veikia 13-je Europos kraštu, Amerikoje ir Australijoje ir turi apie 9,000 narių — tai daugiausia buv. latvių legiono nariai, jai priklauso ir kiti latvių patriotai bei moterys. Elta

WILLIAMSPORT, PA. Birželio 21 Lynceming upely prigirė Mrs. Eva Gebhard, 31 m., ir jos dukterė Ann, 10 metų. Dukrai įkritus į vandenį, motina iš valties soko galbėti ir abi nuskendo. Jų kūnus iš vandens išėmė po 40 minučių.

## PILIETYBĖS REIKALAIS

Aukščiausiojo Teismo nutarimu  
naturalizuoti JAV-iy piliečiai gali gyventi užsienyje

1964 m. gegužės mėn. 18 d. JAV-iy Aukščiausiasis Teismas ir jokia prasme nerodo laisvoriaus pilietybės ir priklausomumo atsisakymo... Jis gali būti būtinas dėl šeimos, biznio ar kitų legalių priežasčių...

Ponia Angelika L. Schneider su pasisekimu kovojo prieš įstatymą, pagal kurį naturalizavęsi piliečiai, gyvenę savo gimtuose kraštuose, tris metus ar daugiau, automatiškai yra ekspatriuoti.

Ji gimusi Vokietijoje, buvo atvežta į JAV-es penkių metų amžiaus. Ji lankė New Yorko viešas mokyklas ir baigė Smith College 1954 m. 1956 m. ji ištekojo už jauno vokiečio advokato, studijavusio šiame krašte, ir išsikėlė į Vokietiją su juo. Po trijų metų ji gavo pranešimą, kad prarado savo Amerikos pilietybę. Nors ji galėjo pasidaryti Vokietijos piliete, tačiau ji nutarė kovoti ir vėl pasidaryti amerikiete.

A.C.N.S. (American Council for Nationalities Service)

IR Enkavedistas ne  
viską žino

Vienintelis skirtumas pagal Konstituciją tarp Amerikoje gimusio ir naturalizuoto amerikiečio, Teisėjas Douglas nurodė, yra tas, kad tik šiame krašte gimęs gali būti išrinktas prezidentu.

Visi naturalizavęsi asmenys kurie prarado savo pilietybę dėl trijų metų taisyklės gali vėl ją atgauti parašydami prašymus pasam gauti Amerikos konsulatam užsienyje. Oficialūs asmenys praneša, kad tokių asmenų dauguma gyvena Italijoje ir Vokietijoje.

Iškilo klausimas, ar Aukščiausiasio Teismo sprendimas (kuris specifiniai liečia trijų metų gyvenimą užsienyje naturalizuoto piliečio giminėje) neišjudins kito Imigracijos ir Naturalizacijos Akto ekspatriacijos įstatymo. Šis įstatymas atšaukia pilietybę iš naturalizuotų piliečių, kurie pasilieka gyventi už JAV-iy ribų penkis metus.

## MEDŽIAGŲ IR MAISTO SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

Norėdami sušelpiti savuosius Lietuvoje ar Lenkijoje, galite pasiųsti jiems dovanų medžiagomis ar maistu prieinama kaina. Kadangi mes siunčiame siuntinius per Lietuvį Prekybos Bendrovę Londone, Gr. Britain, tai siuntiniai gaunami ir daug trumpesnį laiką.

Turime katalogus ir apie 300 medžiagų pavyzdžių (samples) iš kurių siuntėjas gali pasirinkti kas jam patinka ir žino kiek kainuos siunčiamos medžiagos ar maistas.

Suinteresuoti siuntimu medžiagų ar maisto į Lietuvą ar Lenkiją galite kreiptis pas

JONĄ J. SAUCIŪNĄ  
124 Price St., Kingston, Pa. Phone: 287-3311

P. S. Pareikalavus, siunčiame medžiagų katalogus; norintys katalogus gauti — malonėkite prisijust 10 centų pašto ženklais.



KENNEBUNKPORTE vasaros stovykloje berniukai žygiuoja vėliavą kelti. Nuotr. B. Kerbelienės.



## "KOVOJE DEL LIETUVOS LAISVES MES NEVIENI ..."

(J. Kajecko, Lietuvos Atstovo, kalba pasakyta ALT Kongreso banketo metu 1964 m. birželio mėn. 27 d., Vašingtone, Shoreham viešbutyje)

Galime didžiuotis, kad "Šiandien sielų mūsų šventė." Šventė dėl to, kad vakar ir šiandien parodėme Sostinei ir pasauliui, kad mes tebegyvi Lietuvai. Mes prisiminėme jos teises ir skriaudą. Mes pasiryžome dirbti iki toji skriauda bus atitaisyta. Mes įrodėme, kad mūsų ryžtas ir tikėjimas Lietuvos prisikėlimu stiprus, kaip uola. O tai yra labai ir labai svarbu.

Siemet Donelaičio metai. Jis pasigedo "barzdotos mūsų gaidynės" laikų, "kai lietuviniškės... dar vokiškus žodžius ištartai negalėjo". Mes, kaip jo laikų lietuviai svetimus žodžius irgi šleibavojam arba meistriskai tariam visokiais kalbom, bet dvasia palikome tokie, kokius Donelaitis ilgėjosi matyti. Donelaičio krašto Mažosios Lietuvos, dargi ne lietuvis byloja ir himnan įkūnija, kad lietuvių garbę gavome užgime, kad "jai ir nenorim leist prazūt!"

Ir neleidžiame. Netoliese šios sostinės, lygiai prieš 150 metų, 26 valandas Fort McHenry gynėjai ištvėrė britų bombardavimą. Tai buvo žūtbutinė kova. Bet, "at the dawn's early light" the Star Spangled Banner" didingai tebeplevėšavo.

Ne 26 valandas, bet veik ketvirtį šimtmečio Lietuvos trispalvė prieš bombarduojama. Siekiama užmušti ir simbolį ir dvasią. Bet, nežiūrint prieš dia bolišku pastangų šia ir kitom progom Lietuvos trispalvė šioje salėje, ir po visa Amerika, garbingai tebeplevėšuoja "Star Spangled Banner" šaunioje draugystėje. Lietuvos trispalvė Kongreso metu, jūsų darbų garbei, plevėšuoja šiomis dienomis ir prie Lietuvos Pasiuntinybės.

Tikėkime, ateis laikas, kad mes Amerikos žvaigždėta vėlavą panašiai pagerbisime Gedimino kalne, Vilniuje, kaip mūsų trispalvė pagerbiame jos globoje šioje salėje ir kaip ja papuošiama sostinėje Lietuvos žemės salė.

Vergovės retežiai šiandien Lietuvos nelaiminga dalis. Sovietai siekia išgauti laisvojo pasaulio status quo pripažinimą. Jie siekia panaikinti Pabaltės Kraštų individualumą ir jas ūkiškai bei kultūriškai integruoti į vieną nedalomą Rusiją. Tokiu būdu Pabaltės valstybės pavirstų bespalviu regionu, kaip carų laikais virto "Severo Zapodnij Krai."

Kovoje dėl Lietuvos laisvės mes nevieni, nes tai kova už laisvą žmogų ir tautų teisę visur pasaulyje.

Pavojuose mes randame paguodos ir ryžte padaršinimo.

Antai, mano žimomis, vien šiemet ketvertą kartų Valstybės Deparamento raštu patvirtinta Pabaltės okupacijos nepripažinimas.

Kongresas ideali proga atsiilyginti bent dėkingumu už partitą paguodą. Mes dėkingi už pareikštą skaitlingais atvejais moralinę bei teisinę paramą lietuvių tautos kryžiaus kelyje, nuo pat okupacijos pradžios: visiems JAV prezidentams, p. Valstybės Sekretoriui Dean Rusk ir jo pirmtakūnams, kitiems skaitlingiems V. Dep- to pareigūnams, valstybių gubernatoriams, senatoriams, kongresmanams, mayorams ir bendrai Amerikos žmonėms. Mes dėkingi ir už save ir už tautiečius, kurių lėpos užčiauptos. Lietuviai turi ilgą atmintį. Jv kilniaširdišką nusistatymą sunkiausiu tautos metu, jie amžinai su dėkingumu minės.

Aš geriuosi Kongreso dalyvių numatomu rytoj pelerinažu į Arlington kapus aplankyti buvusio Prezidento Kennedy kapą. Jis yra buvęs Pabaltės valstybės ir dalyvavęs ALT pereinamoje Kongrese, Bostone. Jis perimdams aukštą prezidento pareigas ir mus teikėsi prisiminti. Jis apeliavo: "visuose pasaulio kampuose" sekant pranašu Izajiu; "nuimti sunkų jungą... ir paleisti prispaustusius ir laisvę". Nėra abejonės, kad jis tai darydamas ir Lietuvą turėjo omenyje?

Kongreso darbus, beabejo lydėjo prez. J.F. Kennedy atmintini žodžiai: "Neklaus, ką Tėvynė tau gali padaryti. Klaus, ką tu jai padaryti gali". Tuo patyrimu vadovaujantis aš linkiu juo gyventi, išverti ir laimėti.

Amerikos Lietuvių Tarybos Gedimino kilmės atsišaukimo posakiui sekant: "Mūsų kova turi būti neatlaidi ir kieta. Greičiau uolos pavirs vandenimis ir plienas sutirps į vašką, negu išsižadėsime šios šventos kovos".

### LENKŲ MOKSLEIVIAI IR POLKINIAI DEGTINE

Varšuvos radijas citavo lenkų jaunimo laikraščio "Sztandar Młodych" nusiskundimą dėl paplitusio alkoholizmo lenkų moksleivių tarpe. Esą kelia nerimą tai, kad moksleiviai įpratę pamokų pertraukų metu skubėti į gretimus kioskus ir ten išgerti stiklą alaus. Mokiniai jau laiko madingu dalyku ragauti ir degtinės stiklučius. Pagal laikraštį, kai girtuokliavimas Lenkijos kaime esąs ypatingai aliarmuojančio pobūdžio, tai minėti moksleiviams alų pardavinėjantieji kioskai gali būti laikomi būsimų alkoholiškų peryklomis. E.

## Kviečiame į trilypę gegužinę!

Waterbury, Conn. — Lietuvių R. Katalikų Susivienijimas, Moterų Sąjunga ir Darbininkų Sąjunga kasmet čia surengia bendrą pikniką — trilypę gegužinę. Siemet ji bus rugpjūčio 30, sekmadienį, gražiame Belevue parke prie Lakewood Rd. Prasidės pirmą valandą popiet. Bus skanių valgių, įvairių gėrimų, laimėjimų dovanų, šokiams gros Diamond Bells puikios orkestras. Piknikas įvyks bet kokiam orui esant, nes vietoje yra dviejų aukštų namas, kuris visus sutalpins. Maloniai kviečiama atsilankyti iš artimesnių ir tolimesnių vietų. Paprastai suvažiuoja žmonės iš visos Connecticuto valstybės. Laukiama ir šiemet.

Lietuvių L.R. Susivienijimo 11 ir 91 kuopos liepos ir rugpjūčio mėnesiais nedarys susirinkimų. Mokesčius prašoma atnešti sekretorei į namus: Elzbieta Veturis, 67 Burr St., Waterbury, Conn. E. V.

### Detroit, Mich.

Pavergtų tautų savaitė paskelbta visoje Michigano valstybėje gubernatoriaus George E. Romney proklamacija, pasirašyta Lansinge pereinamojo savaitę. Pasirašant dalyvavo pavergtų tautų atstovai. Lietuviam atstovavo Rimantas Griškėlis ir tautiniai rūbais apsiengusios Daila ir Giedrė Bajorūnaitės.

Visų tautybių atstovai birželio 28 buvo pakviesti į valstybės sekretoriaus padėjėjo G. Meneno Williams naują rezidenciją (25 Tonnancour Place, Gros Pointe Farms). Garbės svečiu buvo kongresmanas Neilis Staebleris, kuris kandidatuoja į Michigano gubernatorių. Lietuviam atstovavo Ralphas Valatka su žmona, žurnalistas Vladas Mingėla su žmona, Antanas Sukauskas, Jonas Paškas su žmona ir Jonas Simkus.

Kun. Viktoras Kriščiūnevičius šv. Petro lietuvių parapijos vikaras mini 15 metų kunigystės sukaktį. +V

## Mirė Kotryna Račkienė

CHICAGO, ILL. Sekmadienį, birželio 21, mirė daktaro Aleksandro M. Račkaus žmona Kotryna Račkienė Ambrozaitė, 66 metų amžiaus. Palaidota birželio 24 iš Cicero šv. Antano bažnyčios iš Kazimiero kapinėse.

Velionė buvo gimusi 1898 m. kovo mėn. 28 d. Kuturių kaime, Jurbarko parapijoje, Raseinių apskrityje. Į JAV-bes buvo atvežta jaunuose metuose. Priklausė prie Vyečių ir kitų liet. katalikiškų organizacijų. Prieš antrąjį pasaulinį karą su vyrų buvo sugrįžę Lietuvon, bet 1940 metais, sovietams okupavus vėl atvyko į šią šalį.

Paliko vyrą dr. Al. M. Račkų, seseris Barborą Juškaitienę, Veroniką Jukniene ir švogerką V. Insodienę su jų šeimomis. Teilsis jos vėlė Viešpaty!

Dr. Al. M. Račkui ir kitiems artimiems pareiškiami giliausią užuojautą!

## NAUJI LEIDINIAI

"GYVENIMO ŠALTINIAI", parašė Stasys Žilys. Virželis ir kiti piešiniai paties autoriaus. Spauda Immaculata Press, Putnam, Conn. 1964 m. Knygos leidėjai: kun. P. Dziegoraitis, F. Kireiis, J. Pakalniškis, V. Pikturka, V. Širka. Aplanca A. Kezio, S.J. 252 pusl. Kaina \$3.00

"TAI SMAGU!" Zaidimai vaikams. Vaikų laikraščelio "Eglutės" priedas. Reduoja ir administruoja Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Conn.

# LIETUVIŲ DIENA

ELMHURST, PENNA.

## Sekmadienį, Liepos-July 12, 1964

VISAS PELNAS — SENELIAMS NAUJŲ PATALPŲ FONDUI  
RENGĖJAI TURS STANDAS SU SKANIAIS VALGIAIS IR GĖRIMAIS, TAIPGI  
STANDAS SU ĮVAIRIAIS LOŠIAIS IR DOVANOMIS  
VISUOMENĖ KVIEČIAMA DALYVAUTI IR NUOSIRDŽIAI PAREMTI KIŪNŲ DARBŲ.

### LRKSA mirusieji nariai

A.A. MARIJONA BURGALA, 227 kp., 205 So. Webster str., Pt. Washington, Wis., mirė balandžio 18, palaidota balandžio 21 St. Mary's kapinėse.

A.A. ADOMAS NEVERDAUSKAS, 109 kp., 16 Day str., New Britain, Conn., mirė balandžio 22, palaidotas balandžio 25 St. Mary's kapinėse.

ANTANINA UFARTIENĖ, 85 kp., gyv. 4523 S. Paulina ave., Chicago, Ill., mirė gegužės 28, palaidota birželio 1 šv. Kazimiero kapinėse.

A.A. PETRONE MAZALIE- NĖ, 65 kp., 15 Harrison Pl., Hawthorne, N.J., mirė gegužės 27.

A.A. JONAS KAMARAU- KAS, 83 kp., 302 Williams str., Scranton, Pa., mirė gegužės 17, palaidotas gegužės 20.

A.A. STASYS DRUCKAUS- KAS, 171 kp., Rose Lake Twp. R.L. LeRoy, Mich., mirė balandžio 28, palaidotas gegužės 2 Holy Sepulchre kapinėse.

A.A. BROLIS JONAS PEL- DZIUS, MIC, gyv. 6336 S. Kilbourn str., Chicago, Ill., mirė gegužės 13, palaidotas gegužės 16 šv. Kazimiero kapinėse.

A.A. MAGDĖ KAZAKEVI- CIENE, 200 kp., gyv. Wood Pl., Linden, N.J., mirė gegužės 16, palaidota gegužės 22 St. Gertrude Cemetery, Woodbridge, N. J.

VLADAS SABONIS, 294 kp., gyv. Box 17 1/2 RFD., Broad Brook, Conn., mirė birželio 3, palaidotas birželio 6 St. Catharine kapinėse.

WALTER MILIAUSKAS, 115 kp., 291 Montreal Ave., Oakwood, Staten Island, N. Y., mirė gegužės 27, palaidotas birželio 1 Calvary kapinėse, Queens, N.Y.

A.A. MARTHA A. GREEN, 191 kp., 1730 Leo str., Dayton, Ohio, mirė gegužės 25, palaidota gegužės 29 iš šv. Kryžiaus bažnyčios Kalvarijos kapinėse. Iškilmingas Mišias atlaikė ir pamokslą pasakė kun. Dr. Titas Narbutas.

A.A. ANTANAS STANIS, 33 kp. 857 E. 75th Str., Chicago 19, Ill., mirė birželio 2, palaidotas birželio 5 šv. Kazimiero kapinėse.

JIEVA VASKIENE, 47kp., 309 So. Beech str., Mt. Carmel, Pa., mirė birželio 9, palaidota birželio 12 šv. Kryžiaus kapinėse.

VIKTORAS E. BOZIS, ilgametis 18 kp. pirmininkas, gyv. 337 E. Elm St., Tamaqua, Pa., mirė birželio 10 Coaldale State ligoninėje; palaidotas birželio 15 iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapinėse.

### Tėvų Marijonų 25 m. sukaktis Argentinoje

Šiais metais suėjo 25 m., kai Argentinon dirbti lietuvių tarpe atvyko Tėvai Marijonai. Ta proga išleistas "Laiko" jubiliejinis kalendorius, vaizduojas Marijonų veiklą Argentinoje.

Marijonai Argentinoje yra įkūrę dvi lietuviškas parapijas su pradžios mokyklomis Avellanedoje (prie Buenos Aires) ir Rosario mieste. Jie dar aptarnauja Berisso ir Kordobos lietuvius. Turi nuosavą "Laiko" spaustuve, kurioje leidžia dvisavaitinį laikraštį "Laikas", spausdina lietuviškas brošiūras ir knygas.

Gegužės 24 d. įvyko jubiliejinis minėjimas su pamaldomis, naujos spausdinamos mašinos šventinimu. Minėjime apsilankė Avellanedos vysk. J. Podesta, Tėvų Marijonų provinciolas kun. Vikt. Rimšelis, žymus Argentinios lietuvių kolonijos veikėjas, svečiai ir gausi lietuviška visuomenė iš viso Buenos Aires miesto.

Balandžio mėn. pabaigoje, pagal "Laiką", iš JAV drauge su Tėvų provinciolu kun. V. Rimšeliu į Argentiną atvyko kun. Rikardas Balnis, MIC. Jis pasiliks dirbti Argentinios lietuvių tarpe. E.

Ponia O. Kajeckienė dalyvavo Trinidad ir Tobago Ambasadorienės surengtame poniom priėmime. Ji taip pat dalyvavo General Federation of Women's Clubs pirmininkės, ponios Dexter Otis Arnold, kvietimu, — Tarptautinių Klubų Tarybos suruoštuose pietuose, tos Federacijos konvencijos proga, Atlantic City, Dearville viešbutyje, birželio 8 d. Tų pietų pagrindiniu kalbėtoju buvo J. Bunche, Paskrečorius Specialiems Politiniams Reikalams prie Jungtinių Tautų.

LEWZ

### Paminėjo Šrupšų sukaktį



Marijona ir Aleksandras Šrupšai

CHICAGO, ILL. Marquette Parko gyventojai Marijona ir Aleksandras Šrupšai turėjo maloniai staigmeną, kai birželio 2 d. sūnus Aleks ir jo žmona Dailė sukviėtė gimines ir draugus padėti savo tėveliams atšvesti 35 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. Šrupšai turi 3 sūnus, kurių 2 yra vienuoliai De La Salle Christian Brothers; sūnus Roger yra profesorius ir mokytojas Memphis, Tenn.; sūnus Joseph yra mokytojas Evanston, Ill. Dukra Dolores yra ištekejusi už Daužvardžio—Lietuvos konsulo sūnaus Petro, dukra Cecilija gyvena Cicero, dukra Mary Ann gyvena St. Antonio, Texas. Šrupšai yra nuoširdūs aukotojai ir visuomenės veikėjai. Marijona yra Moterų S-gos centro vald. vicepirmin. ir ilgametė 163 kuopos sekretorė.

Visi linki Šrupšams ilgiausių metų. K.

WASHINGTON, D.C. JAV-bių cenzo biuras paskelbė, kad šios šalies gyventojų skaičius jau pasiekė 192 milijonus.

NEW YORK Sekmadienį, birželio 14, Pasaulinėje Parodoje iškilmingai pašventintas lietuviškas kryžius.

Visi kviečiami į

## LIETUVIŲ DIENĄ-PIKNIKĄ

Pranciškonų vienuolyne, Kennebunkport, Me.

### Rugpjūčio 2 dieną

11:00 Iškilmingos primicijų mišios ir palaiminimas.

Tą dieną yra garsieji Porciunkulės atilaidai mūsų koplyčioje.

12:00 Pietūs.

3:30 Kultūrinė programa:

Muzikalinė programa atliekama So. Bostono šv. Petro parapijos choru, vadovaujant komp. J. Kačinskui.

Tautiniai lietuvių šokiai, vadovaujant Onai Ivaškienei.

Tėvai pranciškonai nuosirdžiai kviečia visus dalyvauti šioje metinėje šventėje, pasidžiaugti gražiąja gamta Maine, pasimatyti su pažįstamais.

## "GARSO" KNYGYNŲ KATALOGAS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalinė kaina 70 centų) ..... \$0.50  
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... \$0.40  
SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutašė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių — 10c.  
SVENTŲJŲ GYVENIMAI, kiekvienai metų dienai. Parašė kun. K. A. Matulaitis, Ph. D., MIC. 714 pusl. .... \$3.00

### ĮVAIRIAUS TURINIO

KOVOJE DEL LIETUVOS (II-ji dalis). Parašyta gen. Stasio Raštikio. 686 pusl. Kaina neįristais viršeliais ..... \$6.00  
NAUJ. TESTAMENTAS. Vertė arkiv. J. Skvireckas (minkšt. virš.) \$1.50  
LITHUANIAN SELF-TAUGHT, by M. Variakojytė - Inkenienė. By the natural method with the English Phonetic Pronunciation. Parašyta prisilaikant Marlborough's sistemos. 146 puslapiai. .... \$1.25  
DON KAMILIAUS MAZASIS PASAULIS, II dalis, Giovanni Guareschi, sulietuvino A. Sabaliauskas. Išleido "Tėvų Kelias". 1956 m., 224 pusl. \$2.00  
DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Antano Maceinos ..... \$2.00  
MISIOS, Jeronimo Kačinskio ..... \$1.50  
DON KAMILIAUS MAZASIS PASAULIS. Guareschi, Sulietuvino A. Sabaliauskas, 38 autoriaus piešiniai tekste. Tėvų Kelio leidinys. 1953 m., 324 pusl. Didelio formato. .... \$3.00  
SMULKIOJI TAUTOSAKA—patarlės, priežodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina ..... \$2.50

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.



# WYOMING KLONIO ŽINIOS

## Metinis apskrities išvažiavimas

Metinis LRKSA 4-tos Penna apskrities išvažiavimas įvyks sekmadienį rugpjūčio 9, gerai žinomam Rocky Glen parke. Rengėjai turės refrešmentų stala, prie kurio bus progu sutikti savo draugus, pažįstamus ir linksmai praleisti laiką. Be to, parke yra įvairių-įvairiausių žaidynių suaugusiems ir vaikams.

Birželio 12-tą Scrantone įvykusiam apskrities kuopų atstovų susirinkime plačiai svarstyti metinio išvažiavimo reikalai ir nutarta uoliai pasiruošti, kad jis visais atžvilgiais būtų sėkmingas. Rengimui vadovauja apskrities valdyba, kooperuojant kuopų viršininkams ir nariams. Rengėjai tad ir kviečia jus rugpjūčio 9-tą dalyvauti išvažiavime ir maloniai praleisti laiką.

## LANKĖSI

Antradienį, birželio 23-čią, Susiv. centro įstaigoje lankėsi ilgametis išdo globėjas ir 18 kuopos sekretorius Vincas Abramaitis iš Tamaqua, Pa. Atliko reikalus ir pasitarė su įstaiigos pareigūnais. Ta pačia proga jis atlankė išžininką P.J. Karšauską.

Tą pačią dieną lankėsi Bronė Sirvydienė iš Cincinnati, Ohio, kur jos dukterė dr. Danutė Bieliauskienė praktikuoja mediciną, o žentas dr. Vytautas J. Bieliauskas profesoriauja universitete. B. Sirvydienė ir visa Bieliauskų šeima priklauso prie LRKSA 222 kuopos.

SLA 53-jo seimo (įvykusio liepos 6-8 d.d., Wilkes Barre) proga, LRKSA centro įstaigoje vizitavo šie visuomenininkai: Vaclovas Sidzikauskas, dr. Pijus Grigaitis, Juozas Bačiūnas, Povilas P. Dargis, Dr. Mykolas ir Alena Deveniai, Mikas Vaidyla, Antanas Gintneris, Albinas S. Trečiokas, Jonas Valaitis, Jonas ir Ona Stočkūnai, torentiški Alfonsas Pundžius, Stasys Jokubaitis ir Julius Bakšys.

## Šv. Onos parapijos žinutės

— Metinė šv. Onos novena Luzernės šv. Onos bažnyčioje prasidės penktadienį, liepos 17, užsibaigs šeštadienį, liepos 25. Pamaldoms lietuviškai ir angliškai vadovaus kun. Klemensas Kasinskis, C.P., iš Tėvų Pasionistų šv. Gabriėliaus vienuolyno, Brighton, Mass.

— Luzerne šv. Onos parapijos metinis bazaras įvyks liepos 30-31 ir rugpjūčio 1 d.d. parapijos aikštėje. Klebonas kun. V. A. Simkus su savo tal-

kininkais kviečia parapijiečius ir svečius gausingai lankyti festivalį ir paremti parapiją.

## DR. VINCAS E. BURAKAS JAU DARBUOJASI LIGONINĖJE

Dr. Wm. E. Burakas užbaigė praktiką Geisinger Medical Center, Danville, ir nuo liepos 1-imos pradėjo darbuotis Veterinarinės administracijos ligoninėje, Pittsburgh, Pa.

Dr. Burakas yra sūnus Mr. Mrs. J. Burakų, gyv. Division St., Kingston. Užbaigė Kings kolegiją ir gavo BS laipsnį, po to studijavo Jefferson medical College, Philadelphia, Pa., ir įgijo MD laipsnį.

Jis yra vedęs buvusią Carole Ridzon ir jiedu auginą du vaikus.

Naujam lietuviui profesonalui linkime geriausių sėkmių!

## — GAR (Wilkes Barre) aukštesniąją mokyklą užbaigė ir laimėjo stipendijas eiti aukštųjų mokslus: Barbara Gibaviciūtė-Gilbert, gyv. 363 E. Northampton str., Wilkes Barre, studijuos Misericordia kolegijoje; Petras Kašėta-Kashatus, 191 So. Sherman Str., W. Barre, studijuos Princeton universitete; Juozas Sabestinas, 64 Hillside str., W. Barre, studijuos Massachusetts Institute of Technology.

Dr. Burakas yra sūnus Mr. Mrs. J. Burakų, gyv. Division St., Kingston. Užbaigė Kings kolegiją ir gavo BS laipsnį, po to studijavo Jefferson medical College, Philadelphia, Pa., ir įgijo MD laipsnį.

## Tautinė Skautų stovykla

Šių metų liepos 17-24 d.d. istoriniam Valley Forge, Pa., įvyks 6-ji Tautinė Skautų Stovykla. Skautas Stanley Charnick iš Kingstono yra "Garso" korespondentu šios stovyklos įvykiams. Apie 55,000 skautų, kurių tarpe bus nemažai lietuvių, ir jų vadovai dalyvaus šios stovyklos įvykiuose. Bus svečių skautų ir iš Kanados.

Skautizmo tėvu laikomas Sir Robert Lord Baden Powell. Lietuvos nepriklausomybės laikais skautizmo judėjimas ir veikla pasireiškė labai gvyvai. Tik užgriuvus šlykščiai raudonųjų rusų okupacijai tas judėjimas ir veikla pritraukta. Pasprukę ir laisvę skautų vadovai atstovauja pabaltiečius, jų idėjas ir tradicijas skautų pasaulyje.

Daugelis Amerikos lietuvių R.K. parapijų stipriai remia skautų judėjimą.

LRKSA nariai ir jų draugai, vykstantys per Valley Forge, kviečiami sustoti ir susipažinti su skautijos siekiais laisvę mylinčių žmonių naudai.

Skautų distrikto egzektutyvo Gene Trautwein "Garsui" rekomenduotą korespondentą

Stanley Charnick, be abejonės, paduos daugiau žinių apie 6-ją Tautinę Skautų Stovyklą ir bendrai apie skautų judėjimą ir veiklą.

## MIRUSIEJI

**A.A. VINCAS BLAZAUSKAS (BLASKI)**, gyv. 366 Lyndwood Ave., Lyndwood, Hanover Township, mirė ketvirtadienį birželio 25, Dover General ligoninėje, Dover, N.J. Jis buvo nuvykęs svečiuotis pas savo dukterį ir žentą Mr. Mrs. Leonard Seras. Palaidotas pirmadienį, birželio 29-tą, iš Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Nulūdėjęs bažnyčion mišias atlaikė kun. Robertas Silalė, o nulūdėjęs ir Muhlenburg kapines suteikė paskutinę beždikėiją. Kadangi velionis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas, tai jo atmintis buvo pabrėžta ir militarinėmis ceremonijomis, kurias atliko Amerikos Legijono 609 postas ir Amvets Postas 59, vadovaujant komandieriui Edward Zack. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvežtas jaunuose metuose. Pirmojo pasaulinio karo laiku tarnavo armijoje ir su 311 kulkosvaidininkų batalionu dalyvavo Prancūzijoje ir Vokietijoje. Liūdesy paliko žmoną Prancišką (Stadulytę), dukterį Mrs. Mildred Seras; sūnus William, Jr., gyv. Pittsburgh, Pa., ir Roberta, Lyndwoode; taipgi paliko keturis anūkus ir brolių Praną Blažauską, New Britain, Conn.

**A. A. REGINA JAKIENĖ (Kučinskaitė)**, gyv. 278 Pringle str., Kingston, mirė birželio 23 Nesbitt Memorial ligoninėje; pašarvota buvo direktoriaus Sukviečio įstaigoje; palaidota liepos 7-tą iš Sv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionė buvo gimusis Wilkes-Barre, 52 metus išgyveno Kingstone. Aukštesniąją Kingstone mokyklą baigė 1926 m. Jos vyras Jurgis mirė 1960 m. Paliko tėvą Kazį Kučinską — ilgametį LRKSA narį, kurs sulaukęs 87 metus amžiaus dar aktyviai dalyvauja lietuvių veikloje; taipgi paliko brolius Arthur Kučinską, gyv. Kingstone.

**A.A. MORTA URBONIENĖ**, ilgametė LRKSA narė, gyv. 316 Dean Court, Kingston, mirė liepos 4; pašarvota buvo direktoriaus Sukviečio įstaigoje; palaidota liepos 7-tą iš Sv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionė iš Lietuvos atvyko 60 metų atgal ir įsikūrė šiame rajone. Paliko dukteris Mrs. Anna Morgan, gyv. Kingston, ir Mrs. Nellie Hall, namieje; taipgi paliko du anūkus.

**A.A. JUSTINAS KNESIS**, gyv. RD2, Pittston Blvd., Bear Creek Township, mirė liepos 4 palaidotas liepos 7 iš Miners Mills šv. Pranciškaus bažnyčios Wilkes-Barre šv. Trejybės parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis iš Lietuvos atvyko 1901 m. ir visą laiką gyveno šiame rajone. Paliko 3 dukteres ir 4 sūnus.

**JUOZAS PASLIOKAS**, gyv. 66 Payne str., Kingston, mirė birželio 14, pašarvotas buvo direktoriaus Sukviečio įstaigoje; palaidotas birželio 17-tą iš Sv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 55 metai atgal. Paliko žmoną, sūnų ir dukterį.

**A. A. JURGIS KAROSA**, gyv. 21 Memorial St., Exeter, mirė birželio 30; pašarvotas buvo direktoriaus C. A. Kizio įstaigoje, Pittston; palaidotas liepos 3 iš Pittston'o šv. Kazimiero bažnyčios Mt. Olivet kapinėse Carverton.

**A. A. MARIJONA RAUGEVICIENĖ (PETRAITIS)**, gyv. 17 Hospital St., Port Griffith, mirė birželio 29; pašarvota buvo direktoriaus Kizio įstaigoje, Pittston; palaidota liepos 4 iš Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Lietuvoje.

**A. A. JUOZAS JURELIONIUS**, gyv. 43 Frederick St., Wilkes-Barre, mirė birželio 30 Wyoming Valley ligoninėje; palaidotas liepos 4 iš Sv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 1907 m.

**A.A. PRANCIŠKA POVILONIENĖ**, gyv. 115 Kent Lane, Wilkes Barre, mirė birželio 28 General ligoninėje, pašarvota buvo direktoriaus Leagus įstaigoje; palaidota liepos 2 iš Sv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse Bear Creek. Velionė

## LIETUVIŲ DIENA ELMHURSTE

Jau keliolika metų Nukryžuotojo Jėzaus Seselės Elmhurste prie gražaus ežerėlio apie šį laiką ruošia savo metinius piknikus. Žmonės juos labai mėgsta ir Lietuviška Diena vadinama.

Šį metų seselės tokį pikniką ruošia sekmadienį, liepos 12 dieną (Bet jei tą dieną pasitaikytų lietus, piknikas būtų atidėtas sekančiam sekmadieniui: liepos 19 d.). Seselės, besiruošdamos šiam piknikui ištisą metą, pagamino puikiausių lėlių ir visokių rankdarbių, kuriuos atvykę svečiai galės laimėti. Be to, kaip ir visada, pikniko metu veiks lietuviška virtuvė, gamindama skanius lietuviškus valgius, kepdama blynus ir kitokių gardumynus. Troškuliui numalšinti, veiks ir visokių gairvančių gėrimų stundai.

Seselės ir jų geradariai vi- si atsidėjimu taip labai ruošiasi šiam piknikui, nes tikimasi, kad mūsų visuomenė šį metų gausiai dalyvaus ir ta proga apžiūrės didelį ir patogų naujai pastatytą senukus slaugyti namą. Svečiams gausiai atsilankius ir praleidus keletą dolerių tuo būdu bus suteikta auka ir didelė parama Sv. Marijos Vialai Elmhurste. Nuolatinės paramos ir visokių aukų seselės ypač šiuo metu yra labai reikalingos, nes kada buvo pastaty-

tas naujas senukus slaugyti namas (Nursing Home), jos įėjo į didelę skolą. Jei seselės, slaugydamos senukus ir jiems statydamos žmoniškas patalpas, tarnauja visuomenei ir dėl to jos įeina į skolas, tai visuomenės pareiga turėtų būti viskereiopai remti jų darbą ir pasiaukojimą! Šį kartą geriausia parama bus, jei gausiai visuomenės atsilankys į šį seselių suruoštą pikniką. Be to, metų bėgyje reiktų labiau ir dažniau besiaukojančias seseles atsimiti ir jų vedamai ištaigai skirti nuolatinės aukos, o kas gali ir savo koki nors palikimą. Tos aukos, skiriamos labdarybės tikslu, neuinea veltui, bet jų vaisius yra šimteriopas: seselės už savo geradarius kasdien meldžiasi ir Dievas duosnias širdis atsime-

nal! Seselėms pikniką suruošti ir jį pravesti kiekviena metų visu atsidėjimu daugiausia padeda d. g. prel. J. F. Baltusevičius (Boll), Sv. Mykolo parapijos klebonas Scratone ir jo parapijiečiai. Į talką ateina ir kitų parapijų žmonės.

Kreipiantis į geras, labdaringas širdis dėliai siunčiamų auku, reikalingų Sv. Marijos Vialai metų bėgyje, šia proga paduodamas adresas: Sister Conceptor, Superior, St. Mary's Villa, Elmhurst, Pa.

buvo gimusi Lietuvoje, į šią šalį atvežta kūdikio metuose. Paliko 5 sūnus, 2 dukteris, 10 anūkų, 5 proanūkus, 2 brolius ir 4 seseris.

— **ANTANAS SOROKA, JR.**, gyv. 29 Penn str., Kingston, užbaigė Pennsylvania universitetą ir įgijo chemijos inžineriaus laipsnį. Darbuosis prie Hercules Power Co., Wilmington, Del. Naujas profesionalas yra sūnus jau mirusių Antano ir Ethel Sorokų, buvusių veiklių LRKSA narių. Beje, inž. Soroka dar tęs studijas Delaware universitete ir sieks master degree laipsnio. Geriausias kloties!

**A.A. MARIJONA RAČAUSKIENĖ**, ilgametė LRKSA 17 kp. narė, gyv. 434 McLean str., Wilkes Barre, mirė birželio 29 General ligoninėje. Pašarvota buvo direktoriaus Leagus įstaigoje. Palaidota liepos 3-čią iš Sv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionė iš Lietuvos atvyko 1904 m. ir pastoviai apsigyveno Wilkes Barre. Paliko sūnų Juozą su kuriuo gyveno; dukteris Mrs. J. Fethko, Mrs. W. Rice ir Mrs. T. Koneski; taipgi paliko 14 anūkų, 2 proanūkus ir 2 brolius.

**ATLYGINIMO REIKALU LIETUVOS GENERALINIS KONSULATAS NEW YORKE** primena, kad asmenys, kurie turėjo turto Lietuvoje ir eilėje kitų valstybių, jų tarpe Vokietijoje, Lenkijoje, Latvijoje, ir to turto neteko II Pasaulinio Karo pasėkoje bei tuo metu buvo Amerikos piliečiai, gali reikala- lauti atlyginimo.

Atlyginimą numato Amerikos įstatymas "The World War II Claims Act (Public Law 87-846, approved Oct. 22, 1962)". Reikalavimus atlyginti reikia išteikti iki 1964 m. liepos 15 dienos.

Paiškinimų ir formų (FCSC Form 846) prašyti ir užpildyti reikalavimus išteikti Foreign Claims Settlement Commission of the United States, Washington, D.C. 20579.

Birželio 27 d. Washingtone Shevchenko paminklo atidarymo proga, Lietuvos Atstovų pasiuontė sveikinimą Paminklo atidarymo komitetui. Tas sveikinimas buvo perskaitytas ukrai- rainiečių bankete, kur dalyvavo 3500 svečių. **LPWZ**

## LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

**ELIZABETH, N. J.** — 3 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po sumos, Sv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

**CLEVELAND, Ohio** — 8 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po Sumos 11:30 A. M.) Sv. Jurgio liet. parapijos salėje 6527 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

**PHILADELPHIA, Pa.** — 10 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po sumos Sv. Kazimiero parapijos kambary.

**WILKES-BARRE, Pa.** — 14 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po Sumos, Svč. Trejybės parapijos svetainėje.

**TAMAQUA, Pa.** — 18 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po Sumos, bažnytinėje svetainėje.

**PHILADELPHIA, Pa.** — 20 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. Sv. Jurgio parapijos svetainėje.

**PATERSON, N.J.** — 65 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. 11:30 v. ryto Sv. Kazimiero parap. svetainėje, 147 Montgomery Place.

**RACINE, Wisconsin** — 67 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po Sumos bažnytinėje svetainėje, 815 Park Avenue.

**SCRANTON, Pa.** — 83 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. K. of P. svetainėje, Church Avenue, 7:00 P. M.

**HARTFORD, Conn.** — 89 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. po 10 val. Mišių lietuvių Svč. Trejybės parapijos svetainėje (po bažnyčia).

**HAZELTON, Pa.** — 90 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po Sumos pas p. Stasiukoni, 107 Green St., Hazelton, Pa.

**S. BOSTON, Mass.** — 94 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. pobaznytinėje salėje, Fifth Street, So. Boston, Mass.

**WORCESTER, Mass.** — 98 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. 9:00 ryte, Aušros Vartų parapijos svetainėje.

**ROCHESTER, N.Y.** — 103 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. nuo 8 val. iki 11 val. ryto Sv. Jurgio parapijos patalpose.

**BROOKLYN, N. Y.** — 115 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. po 11-tos valandos Mišių Sv. Jurgio parapijos svetainėje, 207 York St., Brooklyn, N. Y.

**BROOKLYN, N.Y.** — 134 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po Sumos Karalienės Angelių parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, malonėkite dalyvauti.

**BROCKTON, Mass.** — 141 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po Mišių Sv. Kazimiero parapijos svetainėje.

**SCRANTON, Pa.** — 155 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. po pamaldų Sv. Mykolo parapijos svetainėje.

**PITTSBURGH, Pa.** — 158 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po Sumos Sv. Kazimiero parapijos mokyklos kambary.

**CHICAGO, Ill.** — 160 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. 1 P.M. Sv. P. Marijos Nekalto Prasišėdimo parapijos mokyklos patalpose. Visos narės-nariai dalyvaukite.

**DAYTON, Ohio.** — 191 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. po 11 v. Mišių, Sv. Kryžiaus parapijos svetainėje.

**DETROIT, Michigan.** — 230 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d. tuoj po paskutinių Mišių, Sv. Petro parapijos svetainėje.

**BINGHAMTON, N.Y.** — 270 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 3 d. 7:30 vakaro, Sv. Juozapo parapijos svetainėje, kamps Glenwood ir Down Avenues.

**KINGSTON, Pa.** — 1 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos, Sv. Marijos parapijos svetainėje.

**FOREST CITY, Pa.** — 2 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos Sv. Antano parapijos svetainėje.

**PITTSSTON, Pa.** — 7 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 16 d. tuoj po Sumos, Sv. Kazimiero parapijos svetainėje.

**CHICAGO, Ill.** — 15 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. 2 P.M. Sv. Jurgio parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, dalyvaukite susirinkime.

**CHICAGO, Ill.** — 16 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. Sv. Mykolo parapijos salėje.

**NEWARK, N.J.** — 19 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos (12), Sv. Jurgio Dr.-jos svetainėje 180-2 New York Ave.

**S. BOSTON, Mass.** — 21 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po 9 val. Mišių (10 val. ryte) pobaznytinėje Sv. Petro parapijos svetainėje.

**MINERSVILLE, Pa.** — 24 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. 1 P.M. Sv. Pranciškaus parapijos svetainėje.

**SCRANTON, Pa.** — 30 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos, Sv. Juozapo parapijos svetainėje. Visi nariai-narės dalyvaukite.

**MAHANAY CITY, Pa.** — 31 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos, Sv. Juozapo parapijos svetainėje.

**ANSONIA, Conn.** — 32 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos Sv. Antano parapijos svetainėje.

**ROSELAND, Ill.** — 33 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d.

po Sumos, Visų šventųjų parapijos svetainėje.

**PITTSBURGH, Pa.** — 55 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos, Sv. Vincento parapijos pobaznytinėje svetainėje.

**WORCESTER, Mass.** — 41 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 8 d. Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakaro.

**CICERO, Illinois** — 48 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. 1 P.M., Sv. Antano parapijos mokyklos kambary.

**CLEVELAND, Ohio** — 50 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave., 7:30 P.M.

**New Philadelphia, Pa.** — 51 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos parapijos svetainėje.

**EXETER, Penna.** — 57 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. 1 P.M., Lietuvių Piliečių klubo svetainėje.

**DUBOIS, Penna.** — 78 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po 10 val. Mišių Sv. Juozapo parapijos svetainėje.

**NORWOOD, Mass.** — 81 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 11 d. 7:30 P.M., Sv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James Street.

**EASTON, Pa.** — 93 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po paskutinių Mišių Sv. Mykolo parapijos svetainėje.

**BRADDOCK, Penna.** — 105 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. 9 val. ryto Sv. Izidoriaus parapijos svetainėje.

**NEW BRITAIN, Conn.** — 109 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 17 d. 7:30 val vakare, Sv. Adriejaus parapijos svetainėje.

**MANCHESTER, N. H.** — 119 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. 12:30 P.M. Lietuvių Klubo patalpose. Visi nariai-narės dalyvaukite.

**ROCKFORD, Ill.** — 137 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos, Sv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

**CLEVELAND, Ohio** — 142 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. Sv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose, tuoj po Sumos (11:15 A. M.).

**CHICAGO, Ill.** — 163 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos, Svč. Panielės Gimimo parapijos svetainėje.

**NIAGARA FALLS, N.Y.** — 170 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos, Sv. Jurgio parapijos svetainėje.

**DETROIT, Mich.** — 171 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po pirmųjų Mišių, 9:15 val. ryte, Dievo Apvaldos parapijos svetainėje, Schaefer ir Grand River Aves.

**CASTLE SHANNON, Pa.** — 172 susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. 1 val. P.M. pas kuopos pirmininką Motiejų Abraitį, 1311 Groveton St.

**E. ST. LOUIS, Ill.** — 179 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. Nekalto Prasišėdimo P. Sv. parapijos svetainėje tuoj po 8 val. Mišių.

**KINGSTON, Pa.** — 209 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. 2 P.M. Sv. Marijos parapijos svetainėje.

**NASHUA, N. H.** — 228 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po paskutinių Mišių parapijos svetainėje.

**AMSTERDAM, N.Y.** — 243 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po Sumos, bažnytinėje salėje.

**DETROIT, Mich.** — 265 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. 9:15 val. ryto Sv. Antano parapijos mokyklos patalpose, W. Verner ir 25-ta gat.

**CLEVELAND, Ohio** — 307 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d. tuoj po lietuviškų pamaldų P. Sv. Nesilaujačios Pagalbos parapijos svetainėje.

**FOREST CITY, Pa.** — 5 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 16 d. tuoj po Sumos Sv. Antano parapijos svetainėje.

**WILKES-BARRE, Pa.** — 17 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 16 d. tuoj po Sumos, Svč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, malonėkite dalyvauti.

**LUZERNE, Penna.** — 28 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 16 d. po paskutinių Mišių Sv. Onos parapijos svetainėje.

**SUGAR NOTCH, Pa.** — 46 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 17 d. 7:30 P.M. Sv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

**CAMBRIDGE, Mass.** — 1